

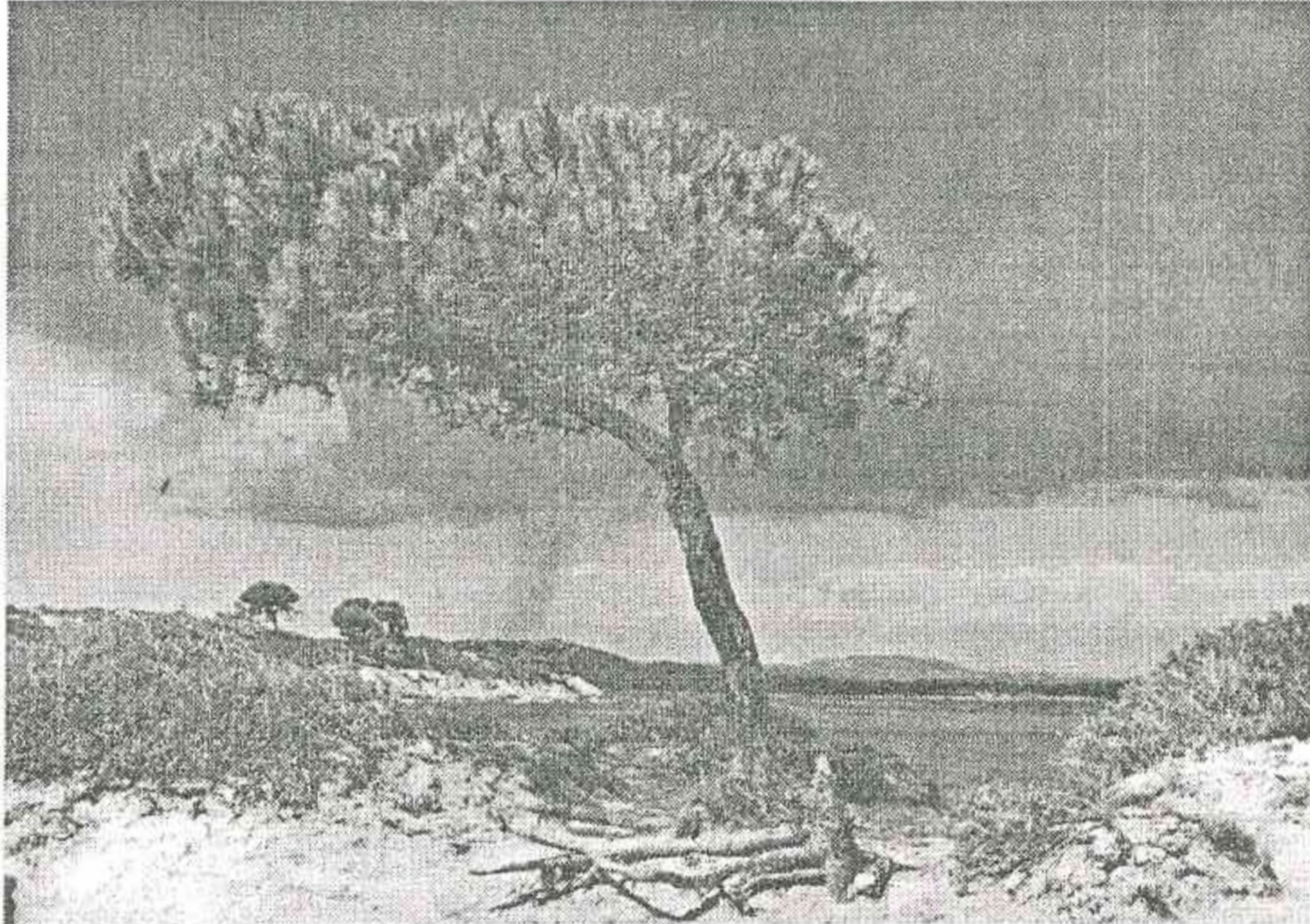
Szentandrás Híradó

ÖNKORMÁNYZATI HAVILAP

2002. május

Ára: 100 Ft

VIII. évfolyam, 5. szám

Eső előtt (Görögország - Vourvourou)

Fotó: Borbélyné Pákozdi Éva

A TARTALOMBÓL

Részletek a temetővel kapcsolatos törvényekből és végrehajtásokból	2. oldal
A célzott szervezeti lakossági szűrésekről általában	3. oldal
Beszélgetés „2001. év vállalkozójával”	4. oldal
Anyák napja a Mozgáskorlátozottak Egyesületében	5. oldal
Május 12. - Ápolók Világnapja	6. oldal
Anyák napja a Kálvin úti Gondozóházban	6. oldal
A csángó magyarság gyerekeinek támogatásáról	7. oldal
Hivatásom kezdete: emlékezés Bontovics Imrére	8. oldal
Irodalmi sarok	8. oldal
Üdvözlét Gyöngyösről	9. oldal
Önkormányzati hírek	10. oldal
Területfejlesztésről	10. oldal
Drogambulancia	11. oldal
Pályázati felhívás	11. oldal
Először szavaztam	11. oldal
A Hunyadi János Általános Iskola hírei	12. oldal
Kishegyesre látogatott a B.I.K.E.	12. oldal
Vadászoldal	13. oldal
Ipartestület hírei	14. oldal
Könyv Szentandrásról	15. oldal
Csavargó Farsang	16. oldal
Szurkoló szemével	17. oldal
Sport	20. oldal

HŐSÖK NAPJÁRA

Honvédeink sírkeresztjére

Aludjatok, ti áldott hőseink, pihenj te néma hadsereg!
Ringasson békén a távoli rög, s ne bántson könny, mely
értetek pereg,
Apák, fiak, szerelmes vőlegények, kik porladoztok mily sok
éve már,
Kik elé döngő ágyúszóval véres mezőkön toppant a halál.
Aludjatok csak Don-menti holtak, folyó mentén szunnyadó bakák,
Álmodjatok ott messze idegenben, magyar testvéreink:
fiúk és apák.
Aludjatok csak, néma szent hadak, pihenni édes, pihenni jó,
S nyugtasson a Donnak halk zúgása, mit a Tisza folyó.
De jó tinéktek, hogy elkísért az utolsó gondolat,
Hogy bárki győz a véres dáridóban, a magyar nép él és földje
megmarad.
Hozzátok el ne érjen, itthonról sóhaj, jajgatás,
Mert ajándéktok szent: a csendes szunnyadás...
Ezt Isten adja halott katonának, ki hűséget volt, bátor és derék.
Ki könnyű szívvel vitte áldozatul pirosuló vérét és drága életét.
De csitulja panaszt! Nyugalmuk legyen mindörökre mély,
S utolsó kincsüket ne rabolja el földi szenvedély!
Ne zúgjon harangszó, sem ágyúk orgonája, csak egy
könnycsepp, síró anyaszó
Nyilalljon be a porladó szívekbe, mit megérez fia, a boldog
szunnyadó.
Ezért hát csitt! ...csak fojtva, lopva fájjon,
Hogy azóta nincs nálunk árvább a világon.
Mióta ők messze földeken, némán fekszenek,
Keresztjük korhadt, vagy sírjuk már jejtelen.
Aludjatok hát, Isten katonái, aludjatok ti boldog pihenők!
Ringassanak szelíden, mint az álom, idegen földek, távoli
temetők!

Somogyváry Gyula

KATOLIKUS HÍREK

Részletek a temetővel kapcsolatos törvényekből és végrehajtásokról

E törvények irányítják a temető működését

1999. évi XLIII. törvény a temetőkről és a temetkezésről

10.§ (1) Ha a temető, temető-rész, sírhelytábla, temetési hely betelt, azt a temető fenntartója jogosult lezárni, és ott a további temetkezést megtiltani.

19.§ (1) Az eltemetés módja szerint a temetés hamvasztással vagy elhamvasztás nélkül történik, egyházi vagy világi szertartás szerint.

22.§ (1) A temetési hely felett – a nemzeti sírkertbe tartozó temetési hely kivételével – az rendelkezik, aki megváltotta.

(2) A rendelkezési jog gyakorlása a temetési helyre helyezhető személyek körének meghatározására, síremlék, sírjel állítására és mindezek gondozására terjed ki.

(3) A temetési hely újraváltásában elsőbbséget élvez az eltemetett, halála esetén pedig a törvényes öröklés rendje szerint soron következő közeli hozzátartozója.

(4) A temetési hely feletti rendelkezési jog időtartamát jogszabály határozza meg, amely hamvasztásos temetés esetében nem lehet kevesebb 10 évnél, egyéb esetekben nem lehet kevesebb 25 évnél.

24.§ (3) Az elhunyt eltemetésére, elhamvasztására, az urna földbe temetésére – a sírboltba temetés és az urna kivételével – olyan, a kegyeleti igényeknek megfelelő koporsó, illetőleg kellék használható, amely lebomlik, és nem veszélyezteti a környezetet.

40.§ (1) A temetési helyek, illetőleg az újraváltás díját, továbbá a temetőben vállalkozásszerűen munkát végzők temető-fenntartási hozzájárulási díját a tulajdonos állapítja meg.

A Kormány 145/1999. (X.1.) Korm. rendelete

a temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. törvény végrehajtásáról

11.§ (1) Koporsós temetés esetén a temetési hely lehet egyes sírhely, kettős sírhely és sírbolt. Az egyes sírhely alpmérete egy koporsó, a kettős sírhely alpmérete két egymás melletti koporsó befogadására alkalmas sírgödör.

(3) A sírgödör mélysége 200 cm. Koporsós rátemetés esetén úgy kell mélyíteni, hogy a felülre kerülő koporsó alzata legalább 160 cm mélységbe kerüljön. A sírgödört az üzemeltető hozzájárulásával természetes – a talajban lebomló – anyaggal burkolni lehet.

(5) A sírbolt (kripta) legalább kettő koporsó elhelyezését biztosító al- és felépítményből álló temetési hely. A sírbolt méretét a befogadó koporsók száma határozza meg. Sírbolt a temető tulajdonosának hozzájárulásával, a külön jogszabályban meghatározott esetekben és módon, építési engedéllyel építhető. A sírbolt temetőn belüli elhelyezését a temető tulajdonosa (üzemeltetője) jelöli ki. A tulajdonosnak a hozzájárulást meg kell adnia, ha az építendő a sírbolt helyét megváltotta.

13.§ (1) Temetési hely megjelölésére sírjel használható, illetőleg létesíthető.

(2) A sírjel nem foglalhat el a szabályzatban meghatározott temetési helynél nagyobb területet, magasságát a helyi építési szabályzat, ennek hiányában az építésügyi hatóság korlátozhatja.

(3) A síremlék és tartozékai, valamint az emlékoszlop tervét (vázrajzát) a temető üzemeltetőjének az elhelyezés előtt be kell mutatni.

14.§ (1) A temetési helyen túlterjeszkedő, közízlést sértő, vagy oda nem illő felirattal ellátott sírjelet elhelyezni nem szabad. E szabályt a meglévő sírjelek felújításánál is alkalmazni kell.

18.§ (1) A temetési hely feletti rendelkezési jog időtartama (használati idő) – ha önkormányzati rendelet másként nem rendelkezik –

a) egyes sírhely esetén 25 év, illetőleg az utolsó koporsós rátemetés napjától számított 25 év,

b) kettős sírhely esetén az utolsó koporsós betemetés napjától számított 25 év,

c) sírbolt esetén a temető tulajdonosával (üzemeltetőjével) kötött megállapodástól függően 60 vagy 100 év,

d) az urnafülke és az urnasírhely esetén 10 év

(2) A temetési hely feletti rendelkezési jog a (3) bekezdésben foglalt kivétellel meghosszabbítható (újraváltható). A meghosszabbítás legrövidebb időtartamára az (1) bekezdésben foglaltak az irányadók.

(4) Temetkezési emlékhelyen a temetési helyek használati ideje – a temetési hely feletti rendelkezéssel kötött szerződés alapján – az (1) bekezdésben

meghatározott időtartamnál hosszabb is lehet.

23.§ (1) A temetőben végzendő minden munkát – kivéve a hozzátartozók részéről történő sírgondozást, a temetési hely növényvel való beültetését és díszítését – a temető üzemeltetőjének be kell jelenteni. Fák ültetésére a szabályzat irányadó.

(2) Az üzletszerű tevékenység során a vállalkozó köteles betartani a szabályzatban meghatározott feltételeket.

(3) Munka úgy végezhető, hogy az ne sértse a hozzátartozók és a látogatók kegyeleti érzéseit, ne akadályozza az elhunyt elbúcsúztatását.

A munkavégzés során a szomszédos temetési hely nem sérülhet, gondoskodni kell arról, hogy eredeti állapota ne változzon. A munka ideje alatt a temetési helyek látogatását nem lehet akadályozni.

(4) Búcsúztatás alatt a munkavégzéssel keletkezett hang vagy egyéb hatás nem zavarhatja a szertartást.

37.§ (1) A koporsós temetésre szolgáló egyes sírhelyre sírnyitási engedéllyel – a sír megfelelő mélyítésével – további, legfeljebb kettő elhalt vagy 25 évnél régebben elhunyt holttestmaradvány rátemethető.

Fertőző betegségben elhunyt sírhelyére csak az illetékes intézet előzetes engedélye alapján lehet rátemetni. Ez esetben a rátemethető elhaltak számát a temető fekvése szerint illetékes intézet korlátozhatja. Rátemetés esetén – az exhumált maradvány kivételével – biztosítani kell a temetési hely 25 éves használatát.

„Értünk éltél, értünk dolgoztál, bennünket szerettél, míg a kegyetlen halál el nem vitt tőlünk.”

Fájó szívvel mondunk köszönetet mindazoknak, akik szeretett Édesapánk, Nagyapánk, Dédikénk, Testvérünk

CSIPAI FERENC

temetésén részt vettek, sírjára koszorút, virágot helyeztek, részvételükkel mély fájdalomukat enyhíteni igyekeztek.

A gyászoló család

Római katolikus szertartással eltemetett halottaink

CSIPAI FERENC, Toldi u. 37. szám alatti lakos súlyos betegség után április 16-án elhunyt. Gyászolják: leányai, unokái, dédunokái, testvérei és a rokonsága

KOZÁK JÁNOSNÉ MATÚZ ERZSÉBET, Vértessy tér 7. szám alatti lakos hosszantartó gyengélkedés után, április 20-án elhunyt. Gyászolják: leánya, fia, veje, menyé, unokái, testvérei, testvérének gyermekei és a rokonsága.

CSÍK BÉLA, István király u. 33. szám alatti lakos május 4-én váratlanul meghalt. Gyászolják: felesége, fia, menyéi, unokái, testvére és a családja, sógornője és a családja és a rokonsága.

Kémiai biztonság mint kiemelt népegészségügyi kérdés

A magyar lakosság utóbbi 30 évben folyamatosan romló egészségi állapotának háttérében az egészségtelen életmód, hiányos egészségkultúra, a gazdasági fejlettség hiányosságai, a társadalmi egyenlőtlenségek, az egészségügyi ellátás hiányosságai mellett meghatározó okként szerepel a környezetszennyezés. A kormány 2001-ben meghirdetett Egészséges Nemzetért Népegészségügyi Programja 10 évre szólóan fogalmazza meg azokat a célokat és feladatokat, amelyek a népegészségügyi problémák hatékony megelőzését hivatottak biztosítani. Bár a gazdasági szerkezetátalakítás következtében jelentős ipari szennyező (vas- és acélipar, szénbányászat) szűntek meg, a lakó- és munkakörnyezet viszonyai lényegesen nem javultak. Mivel Magyarországon a betegségek 14-16%-a hozható összefüggésbe a külső- és belső-téri levegő minőségével, az elfogyasztott ivóvízzel, a hulladékok toxikus hatásaival és egyéb fizikai, vegyi vagy biológiai ágenssel, a program kiemelt nemzeti feladatként fogalmaz meg az egészséget nem veszélyeztető lakó- és munkakörnyezet kialakítását, a környezeti tényezők egészségkárosító hatásának csökkentését. A kockázati tényezők többségével elsősorban a munkavállalók kerülnek kapcsolatba, ezért kiemelt figyelmet

kell fordítani a foglalkozási és a foglalkozással összefüggő - kémiai, biológiai tényezők által okozott - egészségi ártalmak megelőzésére, a munkahelyek kémiai biztonságára. A munkavégzésből, illetve munkakörnyezetből eredő kockázatok felbecsülése és elkerülése az EU-ban is fokozott figyelmet kap. Magyarország csatlakozásának alapfeltételei az uniós irányelvek, rendeletek beépítése a magyar jogrendbe. A területet érintő jogharmonizáció a 2000. év végére lényegében befejeződött, a közreadott jogszabályok számos újszerű szabályozást tartalmaznak: a munkahelyi egészség és biztonság megteremtésének kötelezettsége a munkáltatóé, az ellenőrzés az ÁNTSZ feladata.

Az ÁNTSZ intézeteinél a szükséges személyi és tárgyi feltételek kialakítása elkezdődött, hosszabb távon egy országos kémiai biztonsági Információs Központ épül ki, amely az érdekelt és közreműködő partnerek közötti hatékony információszerezést és átadást szolgálja.

ÁNTSZ Békés Megyei Intézete
Közegészségügyi Osztály
Kémiai Biztonsági Csoport

További információt ad Jánosi Ildikó közegészségügyi felügyelő.

A célzott szervezett lakossági szűrésekről általában

A lakossági szűrővizsgálatok bevezetése a 2001-ben elfogadott „egészséges nemzetért népegészségügyi program” egyik kiemelt fontosságú feladata. A magyarországi daganatos megbetegedések száma, és ezek halálzási arányszámai is igen szomorú képet mutatnak. Az Európai Unió országok között, sőt bizonyos betegség fajtákban világszerte vagyunk. Az évente kb. 32.000 halálozás daganatos megbetegedésekben olyan figyelemre méltó szám, amely feltétlenül sürgős cselekvést igényel. Erre ad most cselekvési irányt és lehetőséget az egész kormány és parlament által elfogadott program. Betegség megelőző szűrésekről sokszor hallottunk már, és talán magunk is részt vettünk egy néhány ilyen jellegű vizsgálaton, de talán mégis érdemes arról beszélni, mit is jelent a szűrés fogalma: „tünetmentes személyek időről időre történő vizsgálata, arra alkalmas módszerrel, rejtett betegség fennállásának valószínűsítése vagy kizárása céljából”. A daganatos betegségek tekintetében 3 fajta típus van, ami alkalmas arra, hogy népegészségügyi méretekben szűrést végezzünk:

1. emlő szűrés 45-65 év között 2 évente
2. méhnyak és nőgyógyászati szűrés 25-65 év között
3. vastag- és végbél szűrés 45-65 év között férfiak és nők körében egyaránt 2 évente.

A most bevezetett, illetve bevezetésre kerülő szűrések különböznek néhány dologban az eddigiektől. Eddig az illető személy kezdeményezte a szűrővizsgálatot, vagy direkt módon, vagy az orvos végezte el automatikus módon, a beteg megjelenése során. Most külső kezdeményezésre, személyre szóló meghívással, szervezett módon, megfelelő nyilvántartással történik, arra kijelölt,

alkalmas helyen. Tehát az első esetben a szűrés esetleges volt, a mostani rendszerben meghatározott időközökben, szervezeten történik. Mindhárom szűrésre jellemző, hogy veszélytelen, fájdalommentes, illetve a mammográfia (emlő szűrés) esetében legfeljebb enyhe kellemetlenségről lehet beszélni. A betegségek kezelésében általában igaz az a szabály, hogy az időben kezelt bajok, elváltozások sokkal könnyebben, kevesebb beavatkozással, gyorsabban, és főleg hatékonyabban gyógyíthatók. Ez különösen érvényes a daganatos betegségek legtöbb fajtájára - így az eddig említettekre is. A klinikai tünetek kialakulásáig több év telik el, amely idő alatt teljesen tünet- és panaszmentes az illető személy. Ez az az időszak, amely alkalmas a szűrésre! A még kicsi, kezdeti stádiumban lévő elváltozások kezelése (ami még nem biztos, hogy rosszindulatú, csak magában hordozza a lehetőséget), igen eredményes, **nagy százalékban teljes gyógyulást hoz!** A szűrési program természetesen csak akkor ér valamit, ha minél nagyobb százalékban vesznek részt rajta. Érdekes adat, hogy Svédországban 20 éve működik az emlőszűrés, 85%!-os megjelenés mellett - és az utóbbi 5 évben nem haltak meg emlő daganat következtében. Tudjuk, hogy ehhez az eredményhez idő kell, de csak rajtunk, ÖNÖKÖN múlik. Ezért javasoljuk mindenkinek számára, hogy vegyen részt ezeken a szűrővizsgálatokon, használják ki ezt a lehetőséget - saját érdekükben és nem utolsósorban szeretteikre gondolva. Következő alkalommal az emlőszűrésről lesz szó részletesebben. ÁNTSZ Békés Megyei Intézete Szűrési Koordinációs osztály
További információt ad: Dr. Mocsonoky Zsuzsa, tel: 66/540-880.

Most még...

Most még rögtön, amíg a könny fel nem szárad,
Most még megköszönni, hogy ott voltak...
Hogy ott voltak, és velünk voltak:
Esperes Úr, a Polgármesteri Hivatal,
Az ARGOMEX, a rokonok, a család, a testvér és Te,
Hogy elköszönjünk.
Az Édesanyától, aki már csak egy maréknyi
Por és hamu, és milliónyi virtuális energia-egység
Az életünk fölött.
Aki már látja, hogy mennyire fáj a hiánya,
És Aki ott is imádkozik értünk, de már nem egyedül.

Tisztelettel köszönjük meg mindenkinek, aki jelenlétével, vagy korábbi kézszorításával fejezte ki azt, amit elmondani nem lehet.

Dr. Dögeiné Dr. Kozák Erzsébet és Kozák János

REKVIEM

TELJESKÖRŰ TEMETKEZÉSI SZOLGÁLTATÁS

Raktárunkban - Széchenyi u. 12. sz. - megtalálható minden
kellék széles választékban, bármikor kiválasztható.

Éjjel-nappali ügyelet!

Csipai László, Fő út 53.

Tel.: 218-230, mobil: 06-30/9749-031

Behan Pál, Petőfi u. 9. * Mobil: 06-20/334-6670

Beszélgetés „2001. év vállalkozójával”

Nagy megtiszteltetés érte Fabó Istvánt, a Körös Aqua Kft. tulajdonosát, mert az év elején elnyerte a „2001. év vállalkozója” kitüntető címet. Anyagtorlódási okok miatt kissé megkésve ugyan, de őszinte gratulációval kértem őt egy beszélgetésre.

- Sok szeretettel üdvözöllek abból az alkalomból, hogy elnyerted ezt a címet. Először azt kérdezném, hogy kik kapják és milyen tevékenységért lehet elnyerni ezt a díjat?

- Ezt a díjat a VOSZ-tól kaptam (Vállalkozók Országos Szövetsége). Ez egy szakmai díj. Gondolom, hogy a több mint 10 éves magánvállalkozói múltamat, szakmai tevékenységemet ismerték el. Hangsúlyozom, ez egy kimondottan szakmai díj, bár a díjátadás Budapesten zajlott ünnepélyes körülmények között. Stumpf István kancellária minisztertől vettem át a díjat. Én a megyei VOSZ javaslatára kerültem a díjazottak közé.

- A képen is látható, hogy egy díszes oklevelet vehettél át a minisztertől. Mi állt az indoklásban, miért Te kaptad a díjat?

- Az indoklásban az állt, hogy a KFT immár évek óta, szinte minden évben megduplázza az árbevételét, eredményesek vagyunk és bizonyára része volt a gátépítésben való részvételnek is. A tarpai gátszakadás után több, mint két hétig iszonyú erőfeszítéseket tettünk, mert még menteni kellett a még át nem adott gátszakaszt. Gondolom ennek is része volt, hogy megkaptam a díjat.

- Jól emlékszünk erre az időszakra, hiszen nagyon sok időt töltöttél a gátakon. Hol történt ez a gátszakadás?

- Ahol előző évben abbahagytuk az építést, attól kb. 1-1.5 km-re történt a szakadás. Az a gát, ami átszakadt, annak a felújítása, magasítása a következő évre volt tervezve.

- Visszatérve a díjra, azt kérdezném, hogy milyen erkölcsi, anyagi elismeréssel jár ez a kitüntetés? Mennyien kapták meg ezt az elismerést?

- Több éves hagyomány már ez a díj. Előterjesztések alapján minden megyéből 1-2 ember kapja meg, természetesen a fővárosból is, így

összesen mintegy 20-25 fő kapta meg ezt a díjat. Békés megyéből ketten kaptuk meg.

- Arra kérlek, hogy mutasd be vállalkozásodat, habár azt hiszen Szentendrason ezt jól ismerik. Mi a fő tevékenységetek, mekkora a vállalkozás létszáma?

- Kezdem az elején. 1990-ben alakult ez a kis vállalkozás BT formában, majd 1997-ben alakultunk át KFT-vé. Először csak kimondottan tervezéssel, műszaki ellenőrzéssel, geodéziai felméréssel foglalkoztunk 2-3 fős létszámmal, majd fokozatosan bővülve felvettük a tevékenységünk közé a kivitelezési munkákat is, ami mára már a fő tevékenységünk. Sok olyan munkánk volt, amit a tervezéstől a pályáztatáson át, a komplett kivitelezésig mi végeztük. Ilyen volt a szentendrasi kerékpárút tervezése, építése, a komádi tokhal génbank beruházás, ahol a régi kendergyár áztató medencéjének átalakításával egy szuper intenzív telepet alakítottunk ki.

Legújabbban, fként szakmai tervezési munkákkal foglalkozunk, főleg az én szakterületemmel, vízügyes beruházások, lineárok, halastavak, rizstelepek, belvízrendezési tervek elkészítése és gátépítési tervek készítését. Kivitelezési munkák közül a nagy volumenű

építettünk. Hogy mit kellett ott dolgozni, arra mondok egy-két szám adatot. A két átszakadásba 40-40 ezer m³ földet kellett hordani két hét alatt, amit éjjel-nappal kellett végezni, mert várható volt az újabb áradás. Hála Istennek ez nem jött, de akkor ott a fél országot meg kellett mozgatni. A Tokaj környéki kőbányákat teljesen kifosztottuk, hogy utat csináljunk a gépeknek sárban, iszapban. Emberfeletti munka volt.

- Itt Békésszentendrason is sok munkát végeztél, képviselőként, tervezőként, kivitelezőként. Ilyenek voltak a gázberuházás, a már említett kerékpárút, kerékpárhíd építése, a szeméttel tervezése, építése, a régi szeméttel rekultivációja, Gödény-halom rekultivációja, útépitése tervek, ez mind a nevedhez fűződnek. Mi foglalkoztat most?

földmunkák végzése lett a főprofilunk.

Jelentősen megnövekedett a földmunka gépparkunk. A régi orosz technikát lecseréltük az amerikai Caterpillar erőgépekre, szkréperekre. Ma már rendelkezünk teljes gépsorral, a gépek száma 20 körül van, de természetesen ha a munka nagysága megköveteli, akkor olyan referenciával rendelkező alvállalkozókat alkalmazunk, akik már bizonyítottak.

A tarpai gáton összesen 150 gép dolgozott. A létszámunk 20 fő alatti, de a számtalan alvállalkozó, aki nekünk dolgozik, az már szinte hozzánk tartozik.

- Melyik volt az a munka, amire a legbüszkébb vagy, ami elégedettséggel tölt el?

- Több ilyen volt, említhetném a 4-es út szolnoki elkerülő szakaszának földmunkáit, a szentendrasi kerékpárhídat. Legnagyobb munkánk pedig most a tarpai-tivadari gátépítés helyreállítási munkái, ahol közel 2 km-es beton támfalat is

- Sajnos ebben a ciklusban kevés anyagi támogatást kaptunk az útépitésekhez, javításokhoz s a szennyvízcsatorna építésének folytatása is elmaradt. Remélem, hogy előbb-utóbb csak nyerünk a pályázatokon, mert nagyon nagy szükség van a község többi területén is a csatornára. A terveket már több éve elkészítettem, ami csak akkor kerül kifizetésre, ha a beruházás megvalósul.

- Régóta ismerlek már, és tudom, hogy sokat dolgozol. Mondd, hogy bírod ezt energiával?

- Vicesen fogalmazva, egy nap 24 órából és egy éjszakából áll. Szeretem a szakmámat és tudom, hogy csak sok munkával lehet eredményeket elérni.

- Végezetül még egyszer gratulálok a díjhoz, sok sikert, jó egészséget kívánok, és köszönöm a beszélgetést.

- Én is köszönöm a gratulációt és a lehetőséget, hogy mindezt elmondhattam.

Fabó István

ÉDESANYÁMNAK

Mikor megszülettem, sírtam,
Te máris szerettél.
Felneveltél, dédelgettél,
Ovtál és védtél.
Köszönöm Néked, hogy segítettél,
Köszönöm, hogy megértettél.
Meghálálni a sok jót nem tudom,
Míg élek, szeretetem neked adom,
Es büszkén mondhatom:
Az én Édesanyám
Egy csodálatos asszony!

Anyák Napja a Mozgáskorlátozottak Egyesületében

Május első vasárnapja az év egyik legszebb ünnepe: Anyák Napja. Már hagyomány, hogy egyesületünk minden évben közösen köszönti e szép napot. Így sokan részt vettünk - szám szerint 170 fő - május 4-én szombat este rendezett vacso-

ható szavakkal köszöntötte az édesanyákat. Többen gratuláltak a jelenlevők nevében a képviselő úrnak az újraválasztásához, sok sikert, erőt, egészséget kívánva az elkövetkezendő munkájához. Ünnepségek kedves színtöltője

ránkon. Kedves köszöntővel kedveskedtek a Hunyadi János Általános Iskola első és harmadik osztályos tanulói. Ének, vers és tánc gyönyörködtette az édesanyákat, nagymamákat és mindenkit. Köszönet érte a gyerekeknek, szülőknek és a műsort összeállító és betanító Kiss Éva tanítónőnek. Külön köszönet illeti azokat a kedves Vendégeinket, akik meghívásunkat elfogadták és jelenlétükkel megtisztelték ünnepünket, Domokos László országgyűlési képviselő úr, Sinka József polgármester úr, Strassburger Gyöngyi jegyző asszony, Dr. Dobos Ágoston lelkész úr és felesége, Bódi Mária tanítónő, Hamza Zoltán, egyesületünk patronálója, Barina Antal képviselő úr, a Nagycsaládosok Egyesületének vezetői, a Művelődési Ház dolgozói, a BIKE vezetőségéből, valamint a fiatal motorosok vezetője. Ünnepi beszédet mondott Domokos László képviselő úr, aki meg-

volt, hogy az Egyesület elnöke virágcsokorral köszöntötte Bódi Marika idegenvezetőt és visszaemlékezve első kirándulás-szervezésükre Eger és környékére, mely 20 évvel ezelőtt történt. Azóta is szeretetben, tiszteletben, békességben segítik egymás munkáját és sok-sok tartalmas kirándulásban volt részük a kiránduló csoport tagjainak. Ezt követően mindnyájan jóízűen fogyasztottuk a Révész Károly által főzött finom birkapörköltet. Kellemes hangulatban folytatódott a tombolahúzás (sok-sok tombolatárggyal) és az est további órái. Minden segítőknek, adományozóknak köszönjük önzetlen támogatásukat, munkájukat. Önálló egyesületünk első kulturális rendezvénye volt és reméljük a jövőben sok hasonló szép és kellemes élményben lesz közösen részünk.

Egyesület vezetői

Domokos László Anyák napi megnyitó beszéde a Mozgáskorlátozottak Egyesülete ünnepségén

2002. május 4. Békésszentandrás

Gondolataim napok óta visszavisszatérnek az anyák napjához. Ketten kellünk hozzá, ő és én, a gyermek, hogy élni kezdjen egy gondolat, egy-egy történet, egy érzés. Mit jelent a szó: Anyám? Ízlelgetem! Puha, bársonyos, orgonailatú - nagyon jó rá-gondolni.

Anyám főz, anyám mos, anyám takarít, anyám vigyáz rám, anyám játszik velem. Imádtam, ha dédelgett, ha arról mesélt, milyen voltam a kék rugdalózóban. Szerettem, ha gyöngéden rám nézett, bátorítóan vállamra tette kezét és azt mondta biztató hangon - jól csinálod fiam, csak így tovább. Imádtam betegnek lenni. Mama kitartóan ült mellettem, arcán az aggódás jelei, fáradhatatlanul cserélgette a vizes ruhát tűzforró homlokomon, le sem vette rólam bársonyos tekintetét. Ketten voltunk, én és persze ő. Az én mamám a legszebb a világon. Senki, de senki nem rabolhatja el tőlem. Néha szigorú volt. Mint gondos kertész nyesegette fácskájáról, nyesegette rólam a vad hajtásokat. Vásott könyvek, cseng most is a fülemben. Aztán valahogy mégis normális felnőtt vált belőlem.

Ha meglátogatjuk, alaposan megpakolja táskánkat: kolbász, csirke, zöldségek, gyümölcsök. Ne éhezzenek, kisfiam - mondja. Mama - tiltakoznék! - de tuszkol ki bennünket, pedig neki nálunk kevesebb pénze van.

Jön a hír, mama beteg! Most én ülök kitartóan heverője mellett. Érzem, most is csak engem figyel. Már egyáltalán nem gondolom azt, hogy jó betegnek lenni. Aztán később, otthon, családom körében is érzem, ott van az asztalunknál. Álmomban hallom, hogy hozzám beszél, félt, biztat - én meg azon gondolkodom, mit jelent ez a szó: Anyám.

Őszinte szívvel hiszem, hogy május első vasárnapján az édesanyák, a nagymamák ünnepén ilyen érzések, érzelmek hatják át az Önök gyermekeit is. Szeretetük, hálájuk, ragaszkodásuk jeleként mosollyal, simogató szóval, virággal készülnek Önökhöz. Nevükben, sok-sok felnőtt és pici gyermek nevében köszönöm az édesanyáknak azt a bonyolult, szenvedő-szerető élményt, melyet életnek hívnak.

Kívánok jó egészséget, igazi boldogságot családjaik körében.

Megújult árukészlettel és meghosszabbított nyitva tartással várjuk kedves vásárlóinkat!

Ízelítő kínálatunkból:

Óvodai ballagásra: iskolatáskák, tolltartók, füzetboxok, iskolai felszerelések.

Gyermeknapra: különböző készségfejlesztő és társasjátékok, földgömbök, falitérképek, könyvek, plüss állatok

Térjen be hozzánk! A minőség megéri!

PERGAMEN Papírbolt

Békésszentandrás, Szt. László u. 22.

Nyitva tartás:

hétfőtől péntekig: 7.30-12.30 és 13.30-17.30 óráig
szombaton: 7.30-12.00 óráig

Május 12. - Ápoló(nő)k Világnapja

1820-ban ezen a napon született Florence Nightingale brit ápolónő, aki a krími háborúban szerzett érdemeket. Ebből az alkalomból fogadja szeretettel minden ápolónő, ápoló ezt a kedves hangvételű levelet. Tudjuk, a „mai ápoló” nem a háborúban szerzi érdemeit, hanem a hétköznapokban. Ki-ki a maga küzdőterén próbálja megvívni a saját harcát. Ez a harc jelképes ugyan, de a tétje igen nagy, az egészségünk.

Kedves Nővérek, Ápolók, képesek vagyunk minden nap

erre a harcra felkészülten állni? Fehér köpenyünkben állva a beteg előtt, segíteni visszaadni egészségét, legalábbis a gyógyulásba vetett hitét. Megpróbálni még kevés, vajon látjuk mi azt a beteget belülről is, érezzük-e gondolatait, problémáival tudunk-e azonosulni? El tudjuk fogadni őt így, látjuk mi őt igazán, vagy csak egy gyógyulni vágyó beteget látunk benne?

ÁNTSZ Városi Intézete
Szarvas

Anyák napja a Kálvin úti Gondozóházban!

Május 8-án szép tavaszi nap-sütésben ünnepeltük az Anyák napját az intézményben. A hagyományoknak megfelelően Tóth Zoltánné tanítónő az osztályával jött a nagymamákat köszönteni. Izgalommal vártuk őket, hiszen minden évben kedves, színvonalas műsorral kedveskednek az idős néniknek. Megható volt látni az őszinte gyermeki mosolyt és

az idős, könnyező szemeket. Sokakat köszöntöttek vasárnap a családtagok, de akinek senkije nincs, az a gyerekektől kapott virágot május legszebb ünnepén. Köszönet érte!

Veres Miklós versével szeretném köszönteni a községben élő édesanyákat és nagymamákat.

Virág Sándorné
intézményvezető

Anyák

nem fájhat semmi úgy mint az anyáknak az öregség
ha fényképért kutatnak az ócska fiókban
s magányosan lobognak a kályhában az esték
nem fájhat semmi jobban

valahol mindig perceg a szű
a szőnyegen sárga hajók
havonta egyszer ír a fiú
pénzt kér s enivalót

nem fájhat semmi úgy mint az anyáknak az ünnep
mikor hiába várnak homályos ablakokban
míg eső elől zajos gyerekek menekülnek
nem fájhat semmi jobban

aztán régi ruhák feketéllnek
levél jön szívbemarkoló
a szomszédok pletykálni betérnek
és fáj az anyáknak a szó

mert nem fájhat semmi úgy mint az anyáknak a részvét
ha nyikorgó széken árnyék ül a sarokban
és úntottan porosodnak a csészék
nem fájhat semmi jobban

aztán csak maguknak főznek teát
és árnyaik messzire nyúlnak
aztán alszanak némán az anyák
és arcukon a ráncok kisimulnak.

Levél az ápolónőhöz

Lát engem, nővére?
Amikor rám néz, azt gondolja:
mogorva öregasszony,
lassú,
mindenben bizonytalan,
zavart tekintetű,
aki mindent lepecsétel, amikor eszik,
nem felel,
amikor maga elégedetlenkedik,
aki nem veszi észre, hogy
fogytán a kedve, ereje.
Olyan, mintha nem tudná, mit csinál,
minden lépcső magas neki,
és nem látja,
hová-merre tart.
Aki akarat nélkül túri, hogy mindent más csináljon vele,
etessék, fürdessék, és egyebek.
Ilyennek lát?

Nyissa ki a szemét, nővére, nézzen rám!
Szeretném elmesélni, ki vagyok én,
aki itt csendben ül,
akkor eszik és iszik, amikor maga, nővére, úgy akarja.
Nézzem rám!

Tízéves kislány vagyok,
akit a szülei úgy szeretnek!
Tizenhat éves, csinos lány,
aki arról álmodik, hogy majd
egy férfié lesz...

Húszéves menyasszony, akinek szíve meglódul
a gondolatra is, hogy hamarosan hűséget esküszik,
s azt be is tartja.

Huszonötéves: kisbabája van.

Harmincas: gyerekei cseperednek, önállósodnak.
Negyvenes: gyerekei felnőttek, kirepültek a házból.
Itt a férjem, még mindig örülünk egymásnak.

Ötvenéves koromban? Jönnek az unokák,
kitöltik napjainkat,
gyerekzsivajtól hangos a ház,
újából vannak gyerekeink,
a szerelmemnek és nekem.
Sötét napok közelítettek,
meghalt a férjem.

Jövöm a magány, a szomorúság.
Az enyéim saját gondjukkal-bajukkal vívódnak,
az emlékeimnek élek és a szeretet van velem.

Az ember elszürkül, ha öreg
és beteg,
kicsit tán ütődöttnek is látszik.

De hát egy öreg asszony vagyok, bájatúnt és
erejefogyott.

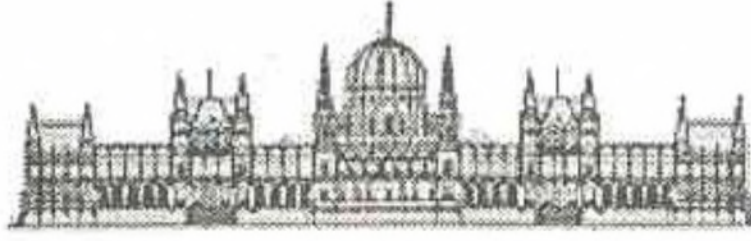
Ebben az öreg testben mégis
egy fiatal lány lakik!

Emlékszem örömeimre.
Emlékszem fájdalmaimra.

Szeretem és újra átélem az életem,
mely oly gyorsan elröpült,
Elfogadom a hideg tény,
hogy semmivel sem tudok szembeszállni.

Ha felnyílna a szemem, nővére,
sosem csak egy mogorva öregasszonyt látna.
Jöjjön közelebb hozzám, nézzem rám!

Ezt a szabadverset egy idős asszony írta, aki hosszú évekig Skóciában, egy öregek otthonában élt. A nővérek, az ápolók, de még az orvosok is zavartnak tartották. Halála után találták meg ezeket a sorokat.

Köszönöm a békésszentendrési választók erősödő bizalmát. Összefogás született, aminek eredménye a választási győzelem.

A választási eredmények értékelése még folyik, de néhány beszédes szám a felszínre került. Ezek azt mutatják, hogy egy nagyon széles összefogás született az eredmények folytatása mellett. Április 21-én 1511-en szavaztak Békésszentendrén a folytatás mellett, ami

514 szavazattal több, mint az elsőben volt. Úgy érzem, hogy ez az elmúlt években végzett munkám megbecsülése. A polgárok többsége látta úgy, hogy a fejlődést, a térség gyarapodását akarják.

Az emberek úgy érezték, hogy a folytatásra, a tettek, kell szavazni. Fontos, hogy az elmúlt években elért eredmények a közös munkánk gyümölcsei, és a jövőben is szeretném, ha együtt gondolkodnánk, együtt tennénk a térség sikerének eléréséért.

Május 7-én kedden Békéscsabán rendezték meg az országgyűlési képviselők ünnepélyes mandátum kiosztását, melynek keretében átvehettem mandátumomat. Nagy megtiszteltetés, hogy a szarvasi választókerületben élők újra országgyűlési képviselőjüknek választottak.

Szeretném még egyszer megköszönni Békésszentendrész lakóinak, a pártoknak, az egyházaknak, a civil szervezeteknek, az ifjúsági szervezetnek és a sportegyesületnek a támogatását és ez a bizalom arra kötelez, hogy az elkezdett munkát folytassam, még jobban, még többet tegyek.

A Békés Megyei Területfejlesztési Tanács április 24-én ülésezett, ahol arról döntött, hogy Békésszentendrész településrendezési tervre benyújtott pályázatát 1.788.000 forinttal kívánja támogatni. A 13 megyei országgyűlési képviselőből 3 a szarvasi választókerületet képviseli: Babák Mihály Fidesz-MDF, Földesi Zoltán MSZP, és választott képviselőként én, Domokos László a Fidesz-MDF színeiben.

Nagyon örülök, hogy az országgyűlési képviselői megbízatás átvételével egy időben, erről az eredményről tájékoztathatom Békésszentendrész lakosságát, mert ezzel is megerősíthetem azt a bizalmat, mellyel megtiszteltek.

Köszönettel:

Domokos László
Országgyűlési képviselő

A Könyvtár hírei

Kedves Gyerekek!

Közeledik az évvége, ezért arra kérünk benneteket, hogy a kikölcsönzött könyveket hozzátok vissza a Könyvtárba! A nyárra is remek olvasmányok várnak benneteket!

Köszönjük!

Művelődési Ház és Könyvtár dolgozói

A Könyvtár nyitva tartása június 10-től:

Hétfőtől csütörtökig: 9.00-17.30 óráig

Pénteken: 9.00-17.00 óráig

Szombaton ZÁRVA!

Május 29-én, szerdán 15.00 órai kezdettel GYERMEKNAPI műsor lesz a Művelődési Házban. Fellép: Somvirág együttes. Mindenkit szeretettel várunk!

TÁNCOS HÍREK

A Vértessy Tánc-Sport Egyesület évvégő táncvizsgáját május 26-án (vasárnap) 16 órától tartja! Mindenkit szeretettel várunk!

Köszönet

Tisztelettel köszönöm a békésszentendrésiaknak és a választókerület állampolgárainak kormányváltó szavazatait. A szocialistákra szavazó tízezrek jóvoltából a Békés megyei területi listáról én is tagja leszek a megalakuló országgyűlésnek. Kormánypárti képviselőként Önökért, minden választóért, a jóléti fordulatért kívánok dolgozni.

Földesi Zoltán
az MSZP országgyűlési képviselője

A csángó magyarság gyerekeinek támogatásáról

A szentendrési olvasó bizonyára emlékszik még az elmúlt évben nálunk járt tíz csángó magyar iskolás itteni látogatására, amely első nekifutásra sikeres volt.

A gyerekeket tíz napig a helyi iskola aktív és nyugdíjas tanárai tanították a magyar nyelvre. Az idén nyáron is meg szeretnénk oldani a helyi szervezőkkel egy újabb csapat oktatását, mivel a moldvai magyar nyelvű tanítás ismét akadályokba ütközik. Mindezt addig szeretnénk folytatni Szentendrén, amíg be nem indul Moldvában is a magyar nyelv oktatása.

Ehhez kérnénk mi helyi szervezők a község önzetlen segítségét. Az adományokat a Békéssy János Helytörténeti Egyesület számlájára juttassák el. Az összeg lehet bármekkora, nincs meghatározva. Az itthoni magyarság több száz éve sorsára hagyta a moldvai csángó magyarokat. A nehézségek ellenére mégis megtudták őrizni magyarságukat idáig, de az utóbbi évtizedekben megszüntették magyar nyelvű iskoláikat és a templomi magyar nyelvű éneküket is tiltják.

Természetesen elfogadunk ruhákat, könyveket (első, másodikos magyar írás, olvasás) és más ajándékokat is. Pl.: édesség, üdítő, stb. A gyermekek előre láthatólag július 1-jétől lennének itt tíz-tizen-négy napig. Az adományokat tehát ezideig fogadjuk az községi könyvtárban.

Kérjük azokat a szülőket, akiknek gyerekei már nem igénylik az elsős másodikos könyveket, füzeteket (írás-olvasás), úgy adják le a könyvtárban a könyvtár vezetőjénél a tanítási év végén.

Minden segítséget elfogadunk az egyháztól, a civil szervezetektől, a pártoktól és magánszemélyektől. Ezeket tisztelettel megköszönjük a csángó fiatalok nevében.

Hogy megmaradjon magyarságuk, szeretnék taníttatni gyerekeiket a magyar nyelvre, ezért kell a jóérezésű emberek segítsége. Közismert, hogy a szentendrési emberek vendégszeretőek és adakozók is.

Tisztelettel:

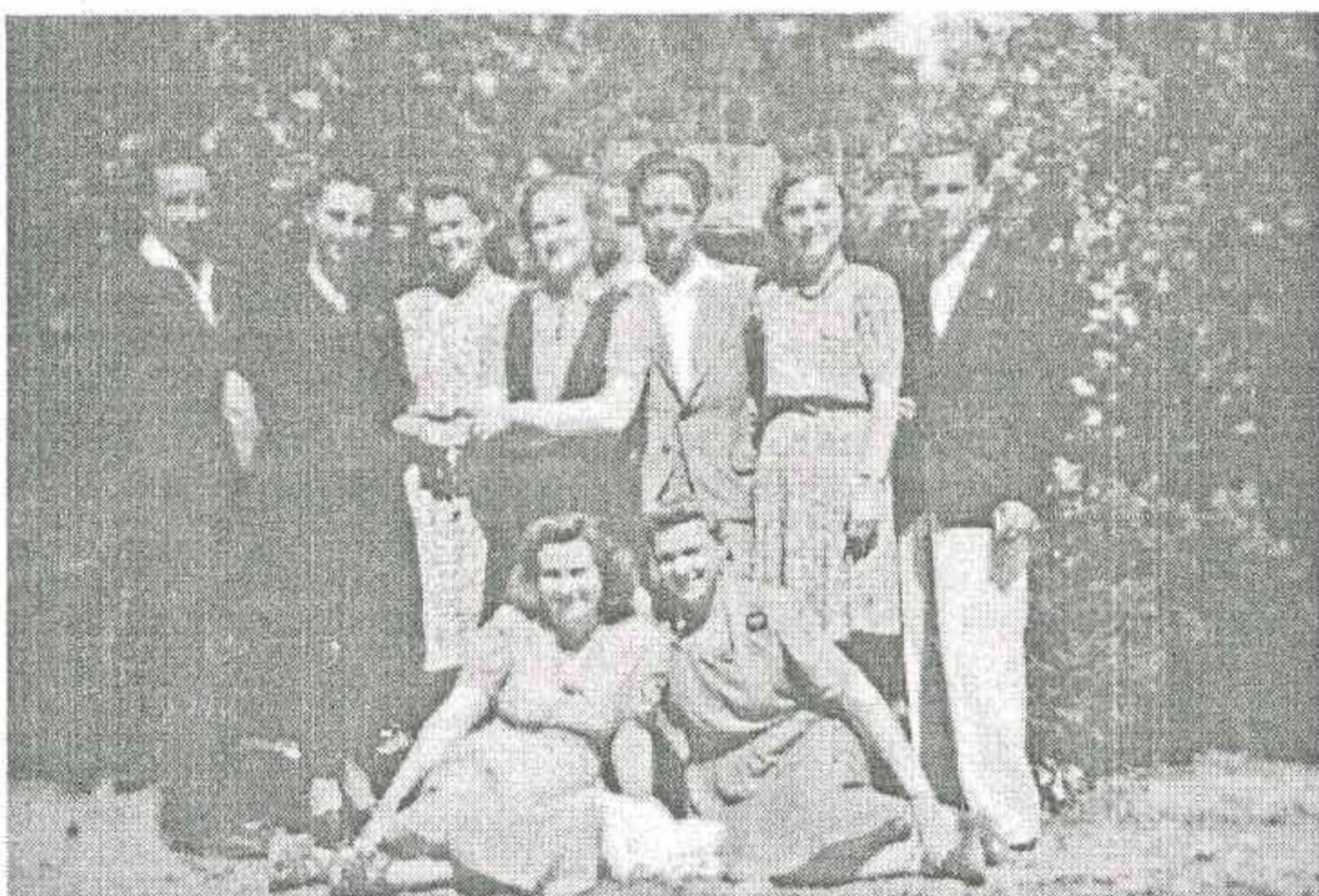
Papp Dezső
a moldvai csángók nyelvi tábornak szervezője

Hivatásom kezdete: emlékezés Bontovics Imrére

1944-ben a II. világháború végső erőfeszítéseit teszi a fronton és a hátszágban egyaránt. A szarvasi gimnáziumban hadiértségit rendeltek el. Érettségi után - amely március végére, április elejére befejeződött - Apám (az „aranyos” Bagi János) döntése alapján a Község-házára felvettek, mint adminisztrátort a közigazgatás és közellátás területére, melyet a Közigazgatási és Anyakönyvvezető jegyző irányított. Közvetlen főnököm, tanító mesterem Bontovics Imre volt és a fényképen látható kedves, csinos, igen szimpatikus munkatársakkal dolgoztam együtt. Tevékenységi területem a közellátási jegyek nyilvántartása, kiosztása és elszámolása volt. Emellett Imre „Bácsi” nevelő és oktató szándékkal bevont a közigazgatás rejtelmibe is, s valamennyi rendelkezésre álló hivatalos közlönyt, rendeletet áttanulmányoztatott velem. Így nagyon sokat tanulhattam. Eközben került szemem elé a Honvédelmi Minisztérium pályázati hirdménye állatorvostan-hallgatók részére. Abban az időben továbbtanulásra nem gondolhattam. Apám örül, hogy biztos helyen dolgozhattam, hallani sem akart a

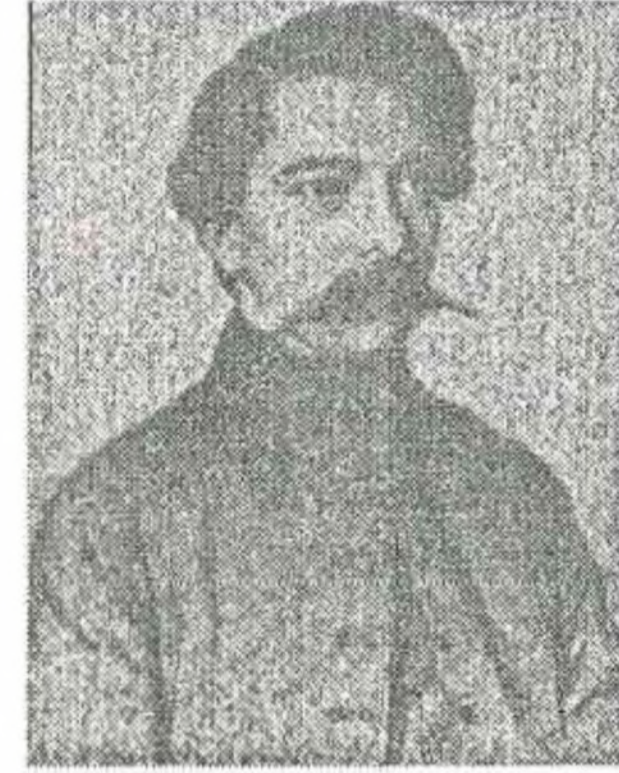
továbbtanulásról. Környezetemben egyedül Bontovics Imre volt az, aki mert biztatni arra, hogy pályázzam meg a Honvédelmi Minisztérium ösztöndíját. Akkor ez látszott egyedüli megoldásnak arra, hogy egyetemre kerüljek. Az Ő segítségével teremtettük elő az akkor szükséges iratokat a pályázathoz - Apám tudta nélkül -, amelyeket el is fogadtak. Így 1944 őszén - mint besorozott katonát - felvettek az Állatorvostudományi Egyetemre, honvéd ösztöndíjas állatorvos hallgatónak. Pályám, élethivatásom így kezdődött és maradt a mai napig. Úgy érzem, hogy Bontovics Imre nemcsak adminisztratív úton, de a rám gyakorolt személyes példájával, „atyai” tanácsaival életre szóló gondolkodási értékítéletet, szemléletet, közösségi gondolkodási, magatartási értékrendet adott nekem. Az ott töltött idő örökre emlékezetes marad számomra. Őszintén sajnálom, hogy életünkben többet nem találkozhattunk. Hálával és jóérzéssel gondolok a többi községközi munkatársra is, akik a fényképen láthatók, s azokra is, akik lemaradtak a fotográfiáról. Budapest 2002 február 28.

Dr. Bagi János

Irodalmi sarok 185 éve született Arany János (1817-1882)

Petőfi mellett a magyar irodalom fő alakja volt Ady Endre születéséig. Arany költészete csak lassan bontakozott ki, sohasem volt fiatal költő. Kezdeti „szárnypróbálgatásait” maga semmisítette

meg, egy verse sem maradt fenn. Huszonnyolc évesen jelentkezett először az irodalmi életben, és harmincegy éves, amikor a Toldi meghozta számára az első, kiemelkedő sikert. Művészi fejlődése ettől fogva is lankadatlan volt, s még hatvanéves korában is képes volt megújulni. Élete alkonyán a modern hangütés kiindulópontja lett a magyar költészetben.

Nagyszalontán született, kivételes értelmű ember volt. Otthonosan mozgott a latin, görög, német, angol és francia nyelvben, irodalmuk remekeit

eredetiben olvasta. Az irodalmi művek mellett írt tanulmányokat is. Tudományos munkássága elismeréseképp a Tudományos Akadémia tagjai közé választotta. Életútját, művei nagy

részét minden magyar ismeri, ismernie kell, hiszen az irodalom e nagy klasszikusa ma is tananyag az iskolákban.

Művészetét, életművét így összegzi Hegedűs Géza: „Népi ihletésű, de a romantika és a realizmus eredményeit magába foglaló költészetében a hibátlan formaművész, a költői nyelv zeneiségének és szemléletességének művésze egyesül, hogy kifejezze a népét féltő, kora problémáitól gyötört, a hajdani képek látomásait idéző, minden hatásra érzékenyen rezdülő lelket.”

Molnárné

Rába Ildikó Mariann: A láthatatlan létező

*Könnyen foszló
gyémántporon át
Látni
a tehetség
fénylő sugarát,
amiben
láthatatlan
létezőként,
görögtűzként
lobog a
súgó
örök lángja,
ami mindent eldönt
végre és*

*megmásíthatatlanul
csak egyszer,
de örökre.
És a súgó
rejtőzik, menekül,
olykor feltűnik;
akkor éget,
forró tüzével
perzseli a lelket
és megsemmisíti,
vagy gyöngéden
fénylő lánggal
emeli magasba.*

Szentendrési Híradó

ÖNKORMÁNYZATI HAVILAP

Kiadja: Békésszentandrás Nagyközség Önkormányzata

Felelős kiadó: Sinka József

Szerkeszti: Szerkesztő Bizottság

Tagjai: Benedek Erika, Bódi Mária, Horváth Sándorné, Molnár Imre Zoltán, Sinka Csaba

Felelős szerkesztő: Fabó István

Készült: SZARVASPRESS Bt. Telefon/fax: (66) 313-144/19

NYTSZ: 372/2/1995

„Emlékek nélkül népeknek híre csak árnyék”
Vörösmarty Mihály

Üdvözlét Gyöngyösről

A Mátra alja ősidők óta lakott hely. Gyöngyös 1334-ben kapott városi rangot Károly Róbert királytól. Szobrát Kő Pál készítette s e jeles esemény emlékére leplezték le a 650. évfordulón. A város többször leégett, mégis szinte mindig egyik építészeti korszakból őriz érdekes, jelentős és szép emlékeket.

emlékeztet arra, hogy 1806-ban és 1809-ben Napóleon elől ide menekítették a magyar koronát. Emeleti díszterme ad otthont a Szent Bertalan – templom kincstárának, amely komoly értékeket, középkori és reneszánsz liturgikus tárgyakat őriz. A XV. századi alkotásokból nekem egy talpas feszület és egy aranyozott ke-

A puskacsövek és az oroslán

Fotó: B. M.

A központ legjelentősebb épületét a kéttornyú monumentális Szent Bertalan – templomot a XIV. században emelték, mai formáját az 1917-es nagy tűzvész után nyerte el. A gótikus támpillérek, a mérműves ikerablakok, a bronz keresztelőmedence díszei a középkort idézik. Felújított freskóin kuruc vezéreket fedezhetünk fel valamint dr. Habsburg Ottó szüleit, az édesapját, IV. Károlyt kék atillában oldalán Zita királynéval örökítette meg a festő. Jelentős adományokkal támogatta a várost a tűzvész után a királyi pár.

A millenniumra megújult Fő téren áll a Városháza eklektikus épülete. A tér végében látható Kisfaludi Stróbl Zsigmond alkotása, a híres huszárszobor.

A műemléki városközpont nevezetes épülete az Almássyház. Kapujánál tábla

hely tetszik a legjobban. Ezek a felbecsülhetetlen értékű műtárgyak valóban a magyar ötvösművészet aranykorát idézik.

Gyöngyös legnevezetesebb műemlékei közé tartozik a ferencesek temploma és kolostora, amelynek alapítása az 1370-es évekre tehető. Kriptájában nyugszik a Rákóczi-szabadságharc legendás generálisa, Vak Bottyán. Kolostorában található hazánk egyetlen olyan rendi könyvtára, amely a középkor óta egyfolytában működik. A 14000 kötet között 3 db XV. századi kódexet, 210 ősnymtatványt és 189 db régi magyar könyvet őriznek az ódon rácsos szekrények mélyén.

A régmúltból a mába sétálhatunk, ha meglátogatjuk a közeli Mátra Művelődési Központot, mely a finn funkcionalista építészeti stílus ele-

A Mátra Múzeum bejárata

Fotó: B. M.

meit viseli. Igen szép az előcsarnok hatalmas üvegképe, amely a mátrai emberek életmódját tárja elénk.

Az Orczy-kastély kerítését a napóleoni háborúk puskacsöveiből készítették. Az épület nevezetes lakója volt 1814-ben a bécsi kongresszusra utazó I. Sándor orosz cár. Az 1849-es tavaszi hadjárat idején itt tartott haditanácsot Aulich Lajos, Damjanich János, Pöltenberg Ernő, Klapka György és Kmetty György tábornok. Az épület ma a Mátra Múzeum otthona. Természettudományi anyaga nemzetközi vonatkozásban is kiemelkedő értékű. Kris-

tálygyűjteménye csodálatos, mégis a legtöbb időt a közeli Mátraderecskéről begyűjtött mamutsontváz előtt töltjük. A különleges lelet adta az ötletet, hogy az őszállat képe legyen a múzeum logója.

Gyöngyös büszkén viseli a szőlő és a bor városa címet. Sétánk végén egy hangulatos pincében poharazgatás közben megbeszélhetjük a látottakat és erőt gyűjthetünk egy kellemes mátrai túrához, de a kisvasút is rendelkezésünkre áll a múzeum mellett.

Üdvözlettel:

Bódi Mária

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

Rövid hírek

A Képviselő-testület az alábbi pályázatok benyújtását határozta el:

- A Belügyminisztérium és Környezetvédelmi Minisztérium által a „települési szilárd hulladék közszolgáltatás fejlesztéseinek támogatása” tárgyú pályázaton a hulladékgyűjtés fejlesztéséhez 1 db 8 m³-es zárt konténer és az intézményeinknél használatos 33 db 110 és 1 db 70 literes műanyag gyűjtőedény beszerzéséhez 50% támogatásra pályázunk (270 eFt).

- A Gazdasági Minisztérium Széchenyi Terv által meghirdetett „A települések összképének javítása” pályázati felhívásra 1,9 M Ft értékben 30 db „Alma-Rend” típusú pihenőpad és 30 db hulladékgyűjtő edény beszerzésére pályázunk az elérhető támogatás 75%. A padok és hulladékgyűjtők a közparkokban, a buszmegállóknak a strand és vízi telep környékén lesznek telepítve, ha elnyerjük a támogatást.

- A Nemzeti Kulturális Örökség Minisztérium felhívására a „közösségi célú köztéri művészeti alkotások központi támogatására” a községben építendő Kossuth emlékmű állítására pályázatot nyújtottunk be. A 2,011 M Ft értékű művészeti alkotás 50%-át reméljük elnyerni. Az elképzelések szerint a szobor a Kossuth utcai hársfás ligetben kerülne felállításra.

- A CÉDE pályázaton a községi szabályozási terv elkészítésére 70%-os támogatást nyertünk. A vissza nem térítendő támogatás összege 1,77 M Ft.

- A Képviselő-testület április 29-i ülésén foglalkozott először önálló napirend keretében a civil szervezetekkel. A napirend célja az volt, hogy a testület megismerje a szervezetek tevékenységét a közpénzből kapott támogatások felhasználását. 19 civil szervezet mutatkozott be egyenként írásban és szóban. Az alapos tájékozódás és tájékoztatás után a testület megállapította, hogy a szervezetek élnek és nem csak papíron léteznek, az élet szinte minden területét átfogják. Politikamentes tevékenységet folytatnak, többségük jogi személységgel rendelkező kiemelten közhasznú társadalmi szervezet, néhány szervezet (pl. Vöröskereszt) más nagy szervezethez tartozik és vannak kisebb, szinte baráti körnek is mondható csoportok. A tagság összlétszáma eléri a lakosság létszámának a felét, kb. 2000 fő. Némelyik szervezet kezdi kinőni kereteit, többen feladatokat vállalnak át, elsősorban a szociális, kulturális, sport területéről. Összességében megállapításra került, hogy a község büszke lehet civil szervezeteire, egyes megfogalmazások szerint „messze határon túl nem található ilyen méretű civil szerveződés, mint nálunk”. A testület kéri a civil szervezeteket, hogy a Szentendrési Híradóban megjelenő írásaikkal folyamatosan tájékoztassák a lakosságot eseményekről, programokról, elményeikről és elért eredményeikről.

Sinka József
polgármester

Területfejlesztésről

A Békés Megyei Közgyűlés napirendi pont keretében tárgyalta a Békés Megyei Területfejlesztési Tanács munkáját, az 1996-os megalakulása óta 2001 év végéig. A kormányzat által biztosított, területfejlesztésre, területkiegyenlítésre használható forrás elosztásáról a Területfejlesztési Tanács dönt a benyújtott pályázatok alapján. A Tanács elnöke a mindenkori megyei közgyűlés elnöke, az utóbbi négy évben és jelenleg is Domokos László egyéni országgyűlési képviselőnk. A Képviselő-testületi, bizottsági üléseken és a lakosság körében is gyakran szóba kerül, hogy pályázat útján sikerül-e, illetve mennyi forrást tudunk szerezni fejlesztéseink megvalósításához. Kézenfekvő, hogy a megyei pénzforrások kerülnek ilyenkor előtérbe, hisz problémáinkra kiegyenlítő támogatást leginkább ebből a keretből remélünk. A mellékelt táblázat az elmúlt 6 év támogatási összegeit mutatja be, a mi kistérségünkre vonatkoztatva településenként.

milyen szintre, mennyire igazságos az elosztás stb.? A számok ismeretében döntse el a kedves újságolvasó a feltett kérdéseket. Az viszont látszik, hogy pályázunk, itt ugyan csak a nyertes pályázatok darabszáma jelenik meg, de aki figyelemmel kíséri a Híradó híreit, mindig értesül arról, hogy mikor, mire és milyen összegre kérünk támogatást. A Képviselő-testület álláspontja szerint 50% feletti dominánsan 70%-ot elérő támogatással megvalósítható beruházások indíthatók még fejlesztési hitel árán is, ennél rosszabb kondíciójú fejlesztések veszélyeztetik a működést. Az 1995-96-os évek csőd közeli gazdasági helyzete nem ismétlődhet meg, a fejlesztés csak pénzügyileg kezelhető, fenntartható módon történhet. A most alakuló új kormányzat a területfejlesztési politikájában egyfajta kiszámíthatóságot, szubjektivitástól mentes, a szolidaritáson alapuló felzárkózást ígér a felzárkózó térségek számára. Úgy legyen.

Statisztikai kistérség, település megnevezése	Megítélt támogatások összege (Ft)					
	Önkormányzat		Vállalkozások		Összesen	
	összeg	db	összeg	db	összeg	db
3405 szarvasi kistérség						
Békésszent-andrás	26051792	8	80000000	13	106051792	21
Csabacsüd	25621849	4	2094000	6	27715849	10
Hunya	53810486	7	23259000	6	77069486	13
Gyomaendrőd	385377395	13	190652000	46	576029395	59
Kardos	61602764	6	6332000	2	67934764	8
Örménykút	25204000	3	37579000	4	62783000	7
Szarvas	484216525	28	334558000	53	818774525	81
Társulás					8336000	3
3405-ös kistérség összesen	1061884811	69	674474000	130	1744694811	202

Természetesen lehet elemezni azt, hogy ki mennyire rászorult, kinek kell felzárkóznia és

Sinka József
polgármester

HIRDETMÉNY!

Gazdálkodók figyelem!

A békésszentendrési Polgármesteri Hivatal eladásra felkínál
2 db T-25 típusú traktort.

Évjárat: 1983; 1985

Műszaki vizsga érvényessége: 2002. 06. 12.

Induló ár: 250 eFt/db + ÁFA

**A traktorok megtekinthetők: 2002. május 27-28-án
13.00-15.00 óráig a Polgármesteri Hivatalban.**

Ajánlatokat írásban, zárt borítékban kérjük leadni a Hivatal
titkárságán 2002. május 31-ig 13.00 óráig.

Döntés: 2002. június 05-ig.

Polgármesteri Hivatal

Békés Megyei Képviselőtestület
Pándy Kálmán Kórháza
Gyula, Semmelweis u. 1. 5701
Drogambulancia

Örömmel értesítjük Önöket, hogy megnyílt az első Drogambulancia Békés megyében, a gyulai Pándy Kálmán Kórházban. Jól felkészült szakemberek (pszichiáterek, pszichopedagógus, szociális munkás, diplomás ápoló) várják az érdeklődők és a rászorulóknak megkeresését. Az ambulancia a kórház területén található, mely külön bejáraton keresztül megközelíthető a Semmelweis utca felől. Közvetlenül hívható telefonszámmal is rendelkezünk, mely a következő: 66/468-380. Fogadó órák: hétfőtől-péntekig 8-14 óráig. Várjuk mindazok jelentkezését, akiknek droggal kapcsolatos problémájuk, kérdésük van. Az ellátáshoz beutaló nem szükséges. Szakembereink a prevenció területén is állnak az erre igényt tartó oktatási, szociális és egészségügyi intézmények rendelkezésére. Köszönettel:

Drogambulancia dolgozói

Először szavaztam

21 éves vagyok; végre elértem azt a kort, hogy a döntéseimet önállóan hozhatom. Beléphettem a szavazók táborába.

2002. április 7., a választás napja. Ez a nap fontos volt a számomra, mert életemben először szavazhattam. Úgy gondolom, hogy ezzel én is beleszólhattam országunk sorsának alakulásába. Mint első szavazót, egy emléklappal és egy emlékkártyával köszöntöttek.

„A jól kormányzott állam a legnagyobb mentsvár” (Démokritosz)

Mótyán Viktória

Szentendrési szólások (9. közlemény)

Megállapítások:

- Igazmondás nem emberszólás.
- Ahol fényes, ott egyenes.
- Nem eszi meg a kutya a telet.
- Szemérmes koldusnak üres a tarisznyája.

Jellemzések:

- Azt hiszi, hogy az orrából fújt ki. (Ha valaki lenézi az embertársát.)
- Nem lát a szemétől.
- Ebben már száz macska sem fogna meg egy egeret. (Annyi rajta a lyuk.)
- Megy, mint a vaklégy.

Kiszólások:

- Elhegedülte azt már Szent Dávid! (Nem lehet rajta változtatni.)
- Volna hozzá szépen esze! (Kapható lenne rá könnyen.)

Csúfolódó rigmusok:

- Ember kell oda, szálas, nem ilyen nyálas.
- Hosszabb péntek, mint szombat! (Rendszerinti válasz rá: „Majd kitoldja vasárnap!”)

Hasonlatok:

- Peckesen jár, mint kunok ebe a homokon.
- Pofásodik, mint a kölökgólya.
- Sejti, mint macska az esőt.
- Sora van, mint a derelyevésnek.

Békésszentendrési, 2002. február

Gy.E - N.F.

MEGHÍVÓ

Tisztelettel hívunk Mindenkit 2002. június 28-ára, a Vass Sándor Hagyományörző Csapat új tagjainak avatására!
Részletes programot a következő havi újságban közlünk.

EMLÉKEZTETŐ PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Vass Sándor Hagyományörző Csapat pályázatot ír ki, Kossuth Lajos születésének 200. évfordulója alkalmából!

„Megírja ő a levelet, a ragyogó csillag mellett”...
(Kossuth levele a Te kezéd által)

Mit üzenne Kossuth Békésszentendrési szülőföldjét szerető népének?

Pályázati feltételek: min. 2, max. 5 gépelt oldal

Pályázók köre:

10. életévét betöltött, de 23. évét be nem töltött fiatalok

A pályázaton kérjük feltüntetni a pályázó nevét és életkorát.

Leadási hely: Könyvtár

Beadási határidő: 2002. június 1.

Eredményhirdetés: 2002. június 28. (módosított időpont)

I. díj 5000 Ft

II. díj 3000 Ft

III. díj 1000 Ft

Tóth Zoltánné
csapatvezető

A Hunyadi János Általános Iskola hírei

Megyei nyelvÉSZ eredmények

A nyelvÉSZ levelező verseny megyei fordulója 2002. március 22-én került megrendezésre Békéscsabán, a 11. Számú Általános Iskolában. Évfolyamonként 30 tanuló mérte össze tudását. Iskolánkat nyolc tanuló képviselte, akik a következő szép eredményekkel tértek haza:

Szalai Eszter 5.b IV.
Hévízi Mariann 6.a IV.
Molnár Veronika 6.b IV.
Csabai Anikó 6.b VII.
Vereb Tünde 7.a IV.
Hangyás Krisztina 7.a V.
Kondacs Anita 7.a V.
Babák Ildikó 7.a VIII.

Felkészítő tanárunk: Baginé Dorogi Anikó
Gratulálunk!

Megyei helyesírási verseny
Április 27-e ebben az évben is fontos esemény volt sok kisdiák életében. Ezen a napon vettek részt a megye legjobbjai az 5. alkalommal megrendezett országos Simonyi Zsigmond helyesírási verseny megyei fordulóján Gyulán, az 1. Számú Általános Iskolában. A területi forduló alapján iskolánkat Szalai Eszter (5.b) és Molnár Veronika (6.b) tanulók képviselték. A megnyitón meghatározó volt látni a sok boldog és reménykedő tekintetet. Évfolyamonként 20 versenyző

küzdött. A helyezéseket gyakran csak egy-egy pont vagy félpontok döntötték el. A versenyzők kiváló tudásukról, felkészültségükről tettek tanúbizonyságot. A gyerekek 100 pontot érő feladatlapot töltöttek ki és tollbamondást írtak. Az eredményhirdetést nagy izgalommal vártuk. S örülhettünk is a szép eredményeknek, Molnár Veronika V., Szalai Eszter XII. helyezést ért el. Gratulálunk és további sok sikert kívánunk nekik! Felkészítő tanárunk: Baginé Dorogi Anikó. A megyei döntő végén Fekete Gabriella így búcsúzott a versenyzőktől, kollégáktól, zsűritől: „Viszontlátásra 2003-ban, Újkígyósán!”

Rudnyánszky Gyula így ír a magyar nyelvről:

„A világon édesebb nyelv
Nincs a magyar nyelvénél!
Lágyan csorran ajkaidra,
Mintha mézet ennél.
Égnek-földnek minden bája
Összeolvad ebben;
A mennybéli angyalok se
Dalolhatnak szebben!”

A Magyar Gyermekevilág Tehetséggondozó Alapítvány pályázatát hirdetett író kategóriában. Beküldött pályaműve alapján Kakuk Mónika 6.b osztályos tanuló az elődöntőbe jutott. Meghallgatása 2002. május 11-én történik Szegeden. Sok sikert kívánunk neki!

Alsós tanulmányi versenyek

Április végén, május elején megrendezésre kerültek az alsós tanulmányi versenyek.

MATEMATIKA

1. osztály
I. Kovács Judit 1.a (Szalainé Sinka Edit)
Bor Dóra 1.b (Kiss Éva)
II. Molnár Zsófia 1.a
Csík Tamás 1.b
III. Turcsányi Áron 1.b
Tasi János 1.b
2. osztály
I. Babák Zoltán 2.a (Horváth Károlyné)
II. Tasi Anett 2.a
III. Dorogi Andrea 2.b (Tóth Zoltánné)
3. osztály
I. Kovács Tamás 3.a (Czuczi Ernőné)
Demcsák László 3.b (Molnárné Hürkecz Karolina)
II. Szabó Bence 3.a
III. Tóth László 3.a
Kanik Renáta 3.b
Gazsó Gergely 3.b

4. osztály
I. Nádudvari Dóra 4.b (Kitajka Béláné)
II. Gazsó Barbara 4.a (Hévízi Róbertné)
III. Bencsik Gergő 4.a

SZÉPOLVASÁS

1. osztály
I. Turcsányi Áron 1.b
II. Bor Dóra 1.b
III. Bodonyi Zsanna 1.a
2. osztály
I. Tóth Ágnes 2.a
II. Hévízi Bianka 2.a
III. Lengyel Judit 2.b
3. osztály
I. Kanik Renáta 3.b
II. Kovács Tamás 3.a
Tóth László 3.a
III. Szabó Bence 3.a
4. osztály
I. Nádudvari Dóra 4.a
II. Gombár Nóra 4.a
III. Petrás Viktória 4.b

VERSMONDÓ

1. osztály
I. Turcsányi Áron 1.b
II. Foltán Kitti 1.a
III. Danciu Dávid spec. alsó (Kötelesné Horváth Györgyi)
2. osztály
I. Hévízi Bianka 2.a
II. Tasi Anett 2.a
III. Csonki Gergő 2.a
3. osztály
I. Dobos Emőke 3.a
II. Babák Hajnalka 3.a
III. Sonkoly Ágnes 3.b
4. osztály
I. Csík Marietta 4.b
II. Jansik Bálint 4.a
III. Kiss Tamás 4.b

HELYESÍRÁS

1. osztály
I. Foltán Kitti 1.a
II. Kohut Patrik 1.a
Bodonyi Zsanna 1.a
III. Bor Dóra 1.b
Turcsányi Áron 1.b

2. osztály
I. Ondok Róbert 2.a
Lengyel Judit 2.b
II. Tóth Éva 2.a
Köteles Enikő 2.b
III. Bagi Anett 2.b
3. osztály I. Tóth László 3.a
II. Kanik Renáta 3.b
III. Kovács Tamás 3.a
Gazsó Gergely 3.b
4. osztály
I. Hamza Adél 4.a
Gombár Nóra 4.b
II. Szilágyi Gréta 4.a
Farkas Zsófia 4.b
III. Gazsó Barbara 4.a

TERÜLETI VERS- ÉS MESSMONDÓ VERSENY - Kondoros (április 23.)

Vers: I. Dobos Emőke 3.a
Mese: II. Tóth László 3.a
VERSMONDÓ VERSENY - Szarvas (április 10.)
I. Dobos Emőke 3.a
I. Hévízi Bianka 2.a
Gratulálunk a helyezettnek!

Szentendrési sikerek Szarvason

Március 13-án a szarvasi sportpályán rendezték a hagyományos körzeti mezei futóversenyt. A gyerekek nemeként, négy korcsoportban teljesítették a korcsoportonként különböző távokat. A szentendrési gyerekek a vártnál jobb eredményeket értek el: két csapat első (III. korcsoport: Győri Anikó, Szalai Eszter, Mrena Erzsébet, Farkas Melinda, Győri Anita; IV. korcsoport: Bencsik Zoltán, Szmeretzky Zsolt, Dinya Gábor, Kis Gergely, Balogh Gábor), két csapat negyedik (III. korcsoport: Bodonyi Tibor, Filep Zsolt, Pákozdi Imre, Kis László, Kis István; IV. korcsoport: Szemes Erika, Sin-

ka Mariann, Lénárt Anikó, Bodonyi Gabriella) helyezést ért el.

Egyéniben is volt okunk öröme, ugyanis Bencsik Zoltán első, Győri Anikó második, Szalai Eszter harmadik, Szemes Erika és Mrena Erzsébet negyedik helyen végzett. Az első helyezettek jogot szereztek a megyei versenyen való indulásra. Az eredmények értékét növeli az a tény, hogy a békésszentendrési gyerekeknek kevesebb lehetőségük nyílik a tanórákon kívüli sportolásra és az iskolában nincs testnevelés tagozat. Reméljük ősszel hasonlóan szép eredményekről számolhatunk be.

Kissné Balog Tünde

Sakkeredmények

Az Mtsz Szabadidős és Lövészklub a Békés Megyei Szabadidős Klubok Tanácsa által Megyei Sportnapokat szervezett, amelyen belül korosztályos sakkversenyek is megrendezésre kerültek Szarvason. Április 28-án iskolánk tanulói is részt vettek ezen, és igen szépen szerepeltek: Kanik Renáta, harmadikos tanuló korosztályában első, Kurján Erik, negyedikos korosztályos második, Kurján Arnold, ötödikes csoportjában harmadik, Molnár Katalin, hatodikos pedig második lett.

Május 1-jén Dévaványa barátságos versenyre hívta meg a környező felnőtt- és gyerekcsapatokat. Békésszentendrét a felnőtt sakkosok mellett 4 fős gyerekcsapat is képviselte, melynek tagjai Kanik Renáta,

Kurján Erik, Kurján Arnold és Szakács Norbert voltak.

Május 3-a, 4-e, 5-e volt az időpontja a Budapesten megrendezésre kerülő Országos Sakk-Diákolimpiának. Itt Békésszentendrét két lány képviselte a szarvasi alsós és felsős leánycsapatban. Az alsós lányok az országos lista 12. helyét, a felsős lányok pedig az országos 10. helyet szerezték meg. Kiemelkedően jól játszott Kanik Renáta, aki a 8 partiból 6,5 pontot szerzett, és Molnár Katalin, akinek a 8 játszmából ötször sikerült nyerni. A legközelebbi nagy megmérettetésünk május 25-én Gyulán lesz, a korosztályos egyéni megyei bajnokságon.

Molnár Józsefné

Kishegyesre látogatott a B.I.K.E.

2002. május 3-án du. 3 autóval elindult a B.I.K.E. kis csapata és a Békésszentendrési Önkormányzat által szervezett focicsapat. Az elinduláshoz segítséget nyújtott az egyesületnek Gázsó János, akinek ezúton szeretnénk köszönetet mondani, hogy egy kisbuszt biztosított számunkra. A határig simán ment az út, majd az autópályán a 30. km körül egy szerb rendőr megállította az elöl haladó autót és mosolyogva elvette egyikünk útlevelét, majd közölte, hogy abban az esetben adja vissza, ha fizetünk neki 1000 Dinárt. Hozzáteszem, aki ismerős a banki valutaváltás terén, Magyarországon nem váltanak a bankok (a környéken) Dinárt! Tehát a zsebünkben az Euróval álltunk és vártunk. Majd az egyik csapat elindult és egy tanján sikerült a lehetetlen, váltottak Dinárt. Tovább mehetünk! Fellélegezve folytattuk utunkat, és 40 perccel később ujjongás közepette befutottunk Kishegyesre, ahol fogadó bizottságként várt minket a Helyi Közösségtől Cékus Gyöngyi és egy csapat fiatal, akik később utunkat egyengették kinntartózkodásunk alatt. Az ottani Polgármesteri Hivatal épületébe érkezve elkérték az összes útlevelet, és mindenkinek megrökönyödésére egy kinntartózkodási engedélyt kellett kitölteni, amelyben a kinti fiatalok segédkeztek és szorgalmasan töltögették az útlevél alapján. A lakóhelyhez - érdekességképp mondom elbeírták azt, hogy „SPORTTELEP-sátor”. A regisztrált lapot természetesen a hazaindulás napján kaptuk meg, gondolom emlékebe, mert igazolásra akkor már nem tudtuk volna használni. A kiutazás fő célja az volt, hogy körmérvőzés formájában Békésszentendrét kispályás labdarúgó bajnokságban vesz részt. Ez a B.I.K.E.-re nem vonatkozott, így mi egy külön fiatal csapatot kértünk összeállítani ellenfélnek, ami sikerült is másnap délután. De a mérkő-

zés szombati megtörténte, bíró hiányában, senki nem számolta, valójában ki is nyerte meg azt. Ennek ellenére az 5 fős folyamatosan váltakozó szurkoló gárda lelkes szurkoló felkiáltásokat hallatott. A B.I.K.E. csapat viszont végigizgulta a hivatalos játékban résztvevő békésszentendrési csapat játékát. Sajnos nem eléggé szurkolt, mert tudomásom szerint utolsók lettek. Valószínű a szerb bíró, aki többnyire ellenük fújta a sípot, és a mezükön hatalmas „MILOSEVIC” feliratot viselő ellenfél sem könnyítette meg helyzetüket. Az esti szórakozásunkat az első este egy hatalmas táborfűz adta meg, ahol kb. 6-800 kishegyesi emberrel együtt gyönyörködtünk az égbe törő lángokban. Majd kipróbáltuk - a tagok nagy része - a helyi 60 fokosra becsült pálinka és 12,5 v/v%-os sörízét, ami elbódította a csapatot és a 2 helyi gitáros mellé szegődve zengtük a magyar dalokat. Másnap megnéztük a temetőben pár éve felavatott emlékművet. A helyi fiatalokkal ellátogattunk a disco-ba is, ahol meglepődésünkre nosztalgia számokra táncolhattunk, és ahol külön köszöntöttek minket, az ingyen belépés mellett. Erős barátság szövődött közöttünk és a kinti fiatalokat meghívtuk a mi II. B.I.K.E. napjainkra. Elfogadták, és így a nyáron mi is vendégül láthatjuk majd őket. Fájdalmas búcsút vettünk vasárnap délelőtt, és a fáradt csapat hazaindult, a mihamarabbi találkozás reményében. A hazaút simábban ment, mint az odaút, valószínűleg a kint kapott hasznos tanácsokra visszavethetően, miszerint a sebességhatárokat betartva kerüljük a rendőroket. Egy új kishegyesi kapcsolat létrejöttét köszönhetjük ezen útnak, melyet lehetőségeink szerint szeretnénk ápolni, fenntartani a jövőben is.

B.I.K.E. tagok
(a cikket írta: Gázsó Adrienn)

**Következő lapzárta:
június 7.**

VADÁSZOLDAL

„A vadászat aktív természetvédelem”

Vadászterületünk

Üdvözlöm az Olvasókat, immár másodszor jelentkezem az újságban, hogy beszámoljak a vadászatot érintő témakörökben. E hónapban a vadászterületünk jellemzőit mutatom be, valamint a május 1-jei sportrendezvényről számolok be. Vadlexikonomban az őzről olvashatnak.

Határterületek: Kiindulási pont keleten a Hármas-Körösön üzemelő átemelő szivornya, továbbá a Holtág, a Kákafoki közigazgatási határig. Tehát elvileg vadászterületünkhöz tartozik a szarvasi Arborétum és az Erzsébet-liget is. Dél felé haladva a határvonal a Szentesi műút, egészen Csongrád-megye határáig. Délen: Csongrád és Szolnok megyék határa. Nyugaton: Szolnok megye határa a Hármas-Körösig. Északon: a Hármas-Körös, kelet felé haladva, a kiindulási pontig.

Területnagyság: 7480 hektár, de ebből 80 közigazgatásilag Szarvashoz tartozik. Az összterület nézve 5680 hektáron lehet tényszerű vadgazdálkodást folytatni (75,94%). A fennmaradó 1800 hektár vadgazdálkodásra alkalmatlan (lakott terület, gazdasági épületek, Arborétum ill. Erzsébet-liget, műutak stb.). A birtokviszonyokat nézve 6270 hektár van magánkézben, 420 állami kezelésben, a fennmaradó 790 pedig az egyéb kategóriába tartozik.

Domborzat: felszíne sík, csak méteres nagyságrendű szintkülönbségek fordulnak elő. Átlagos tengerszint feletti magasság 88 méter (min. 82 m, max. 95 m).

Talajtípus: a szikes és a réti talajok szinte minden változata megtalálható.

Hőmérséklet: az átlagos évi középhőmérséklet 10,6 °C.

Csapadék: évi átlag 545 mm.

A területet a Kákafoki-holtág 18 km hosszúságban szeli át. Mezőgazdasági adottságokat tekintve az összterületből 5288 hektár szántó, 192 gyeper, valamint 200 hektár tó ill. vízfelület. A vadgazdálkodásra alkalmas terület talajösszetétele főleg a mezei nyúlnak kedvező. A nagyüzemek megszűnése az őzállomány csökkenéséhez vezet. A fácánállománynak sajnos nincs meg az éjjeli pihenőhöz szükséges faállomány, így a nevelt egyedek elvonulnak a vadászterületünkről. A területünkön összesen 79,8 hektár faállománnyal borított terület (1999-es adat). E faállománynak a 49%-a kőris ill. hazai nyár, 30%-a nemes nyár, 12%-a pedig akác. A fennmaradó 9%-ot az egyéb fafajták teszik ki. Az őz és az apróvad élőhelyét jelentősen javítják a kis erdőfoltok, így az erdőben szegény területe részen további erdősávok, erdőfoltok, csenderesek, fasorok kialakítása indokolt. Az élőhelyjavítás érdekében vadásztársaságunk minden évben jelentősen kiveszi a részét. Az idei tavasz folyamán például a vadásztársaságunk munkájában, a szabadidejükben **9000 db** facsemetét ültettek el, különböző területek részen! E csemetéket saját erőből vásároltuk.

Európai őz (Capreolus Capreolus) Kontinensünk legkisebb természetű agancsos vadja. Kccses, könnyed testalkatú állat. Európában az egyik legelterjedtebb nagyvadnak számít. Szinte minden országban előfordul, de hiányzik a legtöbb szigetről, beleértve Írországot. A legjobb agancsú őzbakok Közép-Európában találhatók, és itt él a legtöbb példány belőlük. Nemcsak a sűrű aljnövényzetű erdőkben, hanem a nyíltabb mezőgazdasági területeken is előfordul, ahol csenderesek és fasorok tarkítják a vidéket. Az őz hazánkban őshonos vadfaj, majdnem mindenhol előfordul. Országos becslés alapján (2001.) kb. 280.000 él hazánkban, ebből a mi vadászterületünkön kb. 325 db fordul elő (2002.).

A párosujjúak rendjének (kérődző alrend), összetett gyomrúak osztágába, a szarvasfélék családjába, és a valódi őzek nemébe tartozik az őz 3 alfaja (európai, szibériai, mandzsúriai) közül az európai a legelterjedtebb. Az őz hímjét baknak, nőstényét sutának, szaporulatát gidának nevezzük. Kifejlett példányának súlya tájegységenként eltérő, nálunk az Alföldön elérheti a 25-30 kg-ot. Marmagassága 70-80 centiméter, testhossza 100-120 cm. Nyáron a bundája vöröses, télen szürkésbarna, fartükre feltűnően fehér. A fogazat a fiatal állat növekedése folyamán alakul ki. 32 foga van, ami 13-15 hónapos korában véglegesedik. Jellemzője, hogy metszőfogak csak az alsó állkapocsban helyezkednek el. A látása közepes, hallása jó,

szaglása kiváló. Az őz növényevő, főleg a lucernát, a rügyeket, a fiatal hajtásokat kedveli. Válogatós állat, a birkák által járt legelőket elkerüli, mert kellemetlen számára az erős szagnyom. Napi takarmányszükséglete 0,3-0,5 kg, táplálkozása folyamatos. Éjjel és nappal is mozog. Hangja hangos, kutyaugatásra hasonlít. Agancsot csak a bak hord a fején, mely rövid és elágazó. Minden évben az előző évinél nagyobb őzagancsot „rak fel”. Az agancs olyan csontszövetből kialakult másodlagos nemi jellegű képződmény, amelyet évente elvet, és újraépít, s fegyverként használja. Az agancs 87%-a foszforsavas mész. A növekvő, lágy szövetű agancsot szőrös bőrszövet, a barka borítja. Ebben sűrű ideg- és érhálózat van, mely idővel elhal. Ekkor az őz az elhalt réteget ledörzsöli a fiatal fákra, így jelentős károkat okoz az erdőtelepítésekben. Agancsát december-januárban hullajtja el, és áprilisra fejlődik ki az új. Kb. 10 éves kor után az őzagancs visszafejlődik. Az őzek üzekedése késő nyáron, általában július végén kezdődik. Az üzekedés 2-3 hétig tart. Egy bak több sutát is megtermékenyít, s közben gyakran megküzd vetélytársaival. A gidák késő tavasszal, kora nyáron születnek, gyakran ikrek. A suta szoptatási ideje 6 hónap, de a gidák 3 hetes koruktól már zöld táplálékot is fogyasztanak. A gidák késő őszre már teljesen függetlenek. Az őz területhűsége nagy. Ami 5 hektártól 100 hektárig is terjedhet. Őszi-téli hónapokban az őzek összeverődnek, olykor 50-70 egyed is előfordul egy csapatban. Az őz vadászható! Az éves kilövési tervet országosan határozzák meg, és a betartását szigorúan ellenőrzik. Mivel az őzagancs öröklődik, így a vadászok feladata az un. selejt őzbakok kiszűrése. A magyar őzállomány kitűnő! Jelenleg a világranglista (agancsminőség, súly stb. szerinti rangsor) első 5 helyezettjéből 3 magyar. Hazánkban a legjobb őzbakok Békés ill. Szolnok megyében találhatóak.

IPAROS-VADÁSZ FOCI

Május 1-jén a hagyományoknak megfelelően, ismételten „megmérkőztünk” a helyi iparosok-vállalkozók csapatával. Minden évben nagy csatát vívunk egymással, de a sportszerűséget betartva. Igyekszünk a lelkes közönséget kiszolgálni. Az eredmény ezeken a mérkőzéseken másodlagos, a kikapcsolódás a cél. A mostani találkozón az ellenfelünk 3-0-ra legyőzött bennünket. Augusztus 20-án igyekszünk „visszavágni” a verséért. A mérkőzés után az iparosok vendégül láttak minket. A közös vacsora igen jól sikerült. A birka-pörkölt finom volt, a sör pedig kellően hideg. A csapat nevében köszönöm a vendéglátást. Augusztus 20-án mi is kihívjuk az ellenfelünket, és természetesen viszonzozzuk a szíves vendéglátást.

A júniusi lapszámban Vadásztársaságunk felépítését és tagságát próbálom majd bemutatni. A vadlexikon következő részében pedig a területünkön előforduló legnagyobb testű ragadozónkról, a rókáról olvashatnak majd.

Major Attila
Tessedik Sámuel Vadásztársaság

IPARTESTÜLET HÍREI

A Szakképzési Törvény módosításáért

Az Ipartestületek Országos Szövetsége lépéseket kíván tenni annak érdekében, hogy a Szakképzési Törvény ez évre tervezett módosításakor az ipartestületek bizonyos jogosítványokat visszakapjanak. Az alábbiakban ismertetjük annak a levélnek részleteit, amit a témával összefüggésben küldött az IPOSZ oktatási igazgatósága minden megyei szövetség elnökének.

Az utóbbi idők fórumain, különösen a legutóbbi kongresszust előkészítő regionális értekezleteken igen nagy hangsúllyal vetődött fel az a kérdés, hogy az iparosság, az ipartestületek számára a szakképzés a jövőben is rendkívül fontos és ezért a Szakképzési Törvény ez évben várható módosításakor a lehető legtöbb jogosítványt törvényileg is vissza kellene szerezni az ipartestületek számára. Az IPOSZ ennek érdekében akciót kezdeményez. Szeretné a megyei szövetségek és a hozzájuk tartozó ipartestületek álláspontját minél nagyobb számban összegyűjteni. Az ipartestületeknek évszázadok óta egyik legfontosabb feladatuk volt a jövődől iparosnemzedékek képzése, a működő vállalkozások továbbképzése és a hagyományos kézműipari mestervizsgáztatás. Az 1993. évi LVIII. Tv., melyet 1995-ben módosítottak a kötelező kamarák létrejöttére való hivatkozással egy sor területen elvonta a hatásköröket és jogosítványokat a munkaadói és szakmai szervezetektől,

így az ipartestületektől is. Meggyőződésünk, hogy az ipartestületek a jövőben is kulcsszerepet fognak játszani a duális ipari tanulóképzésben, az iparos továbbképzések, illetve a mestervizsgáztatás megszervezésében és lebonyolításában. Ennek a munkának a jelentősége az európai csatlakozásig terjedő időszakban jelentősen megnő. A csatlakozást követően pedig a megye ipartestületei számára állandó kiemelt feladatként lesz jelen. A Szakképzési Törvény tervezett módosításakor a fenti kérdésekben említett hatásköröket és jogköröket az országos munkaadói és szakmai szervezetek, így ezen keresztül az ipartestületek számára adják vissza! Ezzel kapcsolatban a törvény módosítására az alábbi szövegszerű javaslatokat tesszük meg:

1. Az ipari tanuló képzést illetően: A 14. § 2. pontját az alábbiak szerint javasoljuk módosítani: „A vizsgabizottság független szakmai testület. A vizsgabizottság munkájában részt vesz a szakképesítésért felelős miniszter által megbízott elnök, a szakmai vizsgát szervező intézmény, továbbá a szakképesítés területi gazdasági kamara és a szakmailag illetékes országos munkaadói és szakmai érdekvéviselői szervezet képviselője. A vizsgabizottság működéséhez az elnökön kívül legalább 4 tag szükséges.”

A 30. § 4. pontját az alábbiak szerint javasoljuk módosítani: „A gazdálkodó szervezet gya-

korlati képzésre való alkalmosságának elbírálásában az illetékes területi gazdasági kamara és az illetékes országos szakmai és munkaadói szervezet megyei szövetsége vesz részt, a gyakorlati képzés ellenőrzésében az illetékes területi gazdasági kamara, illetve felkérése alapján és a feltételek biztosítása mellett a tanuló szakmai képzését ellátó szakképző iskola vesz részt.”

2. A mestervizsgáztatást illetően:

a) A 7. § 1. pontját az alábbiak alapján javasoljuk módosítani: „Az országos gazdasági kamara (a továbbiakban gazdasági kamara) és az illetékes országos munkaadói szakmai szervezet a szakképesítésért felelős miniszterrel kötött megállapodás alapján az 5. § (1) bekezdés a)-c) pontokban meghatározott feladatokat ellátja azzal, hogy a szakmai követelményeket a szakképesítésért felelős miniszter a gazdasági kamarával és az illetékes országos munkaadói szakmai szervezettel egyetértésben jogszabályban határozza meg. A gazdasági kamara, az országos munkaadói és szakmai szervezet és a szakképesítésért felelős miniszter között létrejött megállapodást a szakképesítésért felelős miniszter rendelettel teszi közzé.

A 7. § 2. pontja értelemszerűen ennek megfelelően változik.

A 7. § 3. pontját az alábbiak alapján javasoljuk módosítani: „A gazdasági kamara és az ille-

tékes országos munkaadói és szakmai szervezet meghatározhatja azoknak a szakképesítéseknek a körét, amelyekre az 1. § c) pontjában foglaltak céljából mesterképzés folytatható, illetőleg mestervizsgáztatás szervezhető. A mestervizsga követelményeit a gazdasági kamara, az illetékes országos munkaadói szakmai szervezettel közösen dolgozza ki és a szakképesítésért felelős miniszter a kidolgozókkal egyetértésben jogszabályban határozza meg. A 7. § 4. pontját az alábbiak alapján javasoljuk módosítani: „A mesterképzés- és vizsgáztatás feltételeiről a gazdasági kamara és az illetékes országos munkaadói és szakmai szervezet gondoskodik.

3. A tanulóképzés területén a 2. § d. pontját az alábbiak alapján javasoljuk módosítani: „A Munkaerőfejlesztő- és képző központ, illetve az erre a célra akkreditált technológiai képzőközpontok.” A döntés meghozatalánál kérjük az illetékes miniszter legyen arra tekintettel, hogy ma a mikro- és kisvállalkozások, illetve a kézműipar területén az ipartestületek rendelkeznek Magyarországon a legnagyobb számú konkrét tagsággal. Bizonyosak vagyunk abban, hogy az ipartestületek szinte 100%-ban visszaküldik majd a választott képviselőjük aláírásával a leveleket, amiket együtt az IPOSZ továbbít majd az oktatási tárca vezetőjének.

Vállalkozói igazolványok cseréje

Mintegy 600 ezer embernek, aki 2000. október 31-e előtt lett egyéni vállalkozó, június végéig fel kell keresnie a székhelye szerinti Okmányirodát, hogy megújítsa vállalkozói igazolványát. E teendőkről közreadunk hasznos tudnivalókat.

Milyen iratokat szükséges bevéinniük az egyéni vállalkozóknak, amikor a megújított igazolványt akarják kiváltani?

- A személyazonosító és a vállalkozói igazolványt kell bemutatni, ami lehet akár évtizedekkel ezelőtt kiállított magánkereskedői vagy iparigazolvány is. Ha valakinek a vállalkozói igazolványában szereplőhöz

képest megváltozott a lakcíme s ezzel a székhelye, akkor a megújításhoz kérik a tulajdoni lapot is, ha a székhelyingatlanok a vállalkozó a tulajdonosa, ha pedig nem, még a tulajdonos hozzájárulása is szükséges ahhoz, hogy ott vállalkozóként működjön az illető. A regisztráció során nem kell igazolni a szakképzettséget. A taxis, fuvarozó vállalkozóktól azonban kérik az érvényes vezetői engedélyt, taxis-, illetve áru fuvarozói igazolványt.

Bár a megújítás ingyenes, milyen esetben kell mégis fizetni és mennyit?

- Azoktól, akik egyúttal adatváltoztatást (például a cím vagy a tevékenységi kör megváltozását

bejelentenek, 2000 forintos illetékbélyeget kérnek, 3 ezer forintot pedig azoktól, akiknek sem az eredeti vállalkozói igazolványuk vagy iparendélyük, sem annak hiteles másolata nincs meg.

Mi lehet a következménye annak, ha egy vállalkozó figyelmét elkerüli, hogy okmányt kellene cserélni, s úgy működik tovább?

- Hivatalosan elveszíti vállalkozói státusát, nem igényelhet vissza általános forgalmi adót, s mint vállalkozói tevékenységét megszüntető, adóellenőrzésre is számíthat. A BM jogászai is keresik - az adóhivatallal konzultálva - a megfelelő

megoldást, mi legyen azokkal, akiknek új igazolványa a munkatorlódás miatt nem készül el határidőre, illetve azokkal, akik az érvénytelenné vált igazolvánnyal tovább működő vállalkozók ügyfeleiként azok által kiállított számlát könyvelnek le. A határidőt elmulasztónak a megszűnés szabályai szerint kell eljárnia (adóbevallást kell beadnia, rendeznie kell az adó- és járuléktartozásait), a szerzett jogai elvesznek, és a vállalkozói igazolványt csak új eljárás keretében válthatja ki, amihez új erkölcsi bizonyítvány, a szakképesítés igazolása és 5000 Ft értékű illetékbélyeg szükséges.

A Budapesten élő békésszentandrásai származású Kozák István lelkes kutatója községünk történetének. Gyűjtéséből, kutatásából időnként a Szentandrás Híradó hasábjain részleteket közlünk.

Fabó István

Könyv Szentandrásról

Nagyon kevesen tudhatnak arról, hogy a múlt év őszén lezárult egy vaskos könyv kézírata. Nehéz címet találni, hiszen a krónika csak a történelemről szól, több ennél a monográfia, de még mindig kevesebb, mint amit megtalálhatunk benne. Talán a kódex közelíti meg legjobban a tartalom sokféleségét, de ezt is ki kell egészíteni a lexikon néhány fogalmával. De ezek egyikében sincsenek elméleti eszmefuttatások, kritikai cikkek. Mi van tehát e könyvben? Ami a hazai legnevesebb könyvtárakban, levéltárakban hozzáférhető a községről; történelem, földrajz, mezőgazdaság, néprajz, építészet, vízepítés, egyháztörténet, művelődéstörténet, mindennapi krimi és rendőrségi hírek, régészet, közel 2000 lakos szerepe, a természeti csapások és jelenségek felsorolása, régi iratok és könyvek latin eredetű szavainak szótára, régi magyar mértékegységek és pénzek átszámítása, stb., stb. Sajnos hiábavaló kutatni az egri érsekség, a szegedi püspökség, valamint Kaba, Tiszafüred, Szolnok, Debrecen levéltáiraiban. A nagyváradi püspöki levéltár nem kutatható, mert állítólag Bukarestbe szállították. Nagyon körülményes az Országos Levéltár kutatása. Marad tehát a Békés Megyei Levéltár, de ott is legalább 2 mázsa irata van a községnek s csak a 18. század végéről kezdődően, eleinte nagyon csekély számban. A volt járási hivatal néhány évtizedes létéből - állítólag - alig használható és csekély irat élte túl az idők sodrását. A község

20. századi közgyűlési és tanácsulási jegyzőkönyvei sem hiánytalanok. Érdekes történelmi és földrajzi bevezetés a község neveinek változása, a különféle bélyegzők alakulása, a rokon helységnevek, azonos védőszentű templomok, települések nagy száma. A község történetét a megyei monográfiákba ágyazva gyűjthetjük össze. A 19. század második felében még megtalálhatók voltak olyan eredeti iratok (Gyulán és Nagyváradon), amelyek egy része a következő két világháborúban megsemmisült. Előbb Gyulán egy protestáns (Haan Lajos), majd Nagyváradon egy katolikus pap (Dr. Karácsony János) - valószínűleg nemcsak a saját - idejét áldozta fel a megye történelmének összeállítására, mindketten 3-3 kötetben. Ők még erre hosszú éveket áldozhattak és nem a pénz, vagy a tudományos fokozat érdekében tették, utolérhetetlenül. A 20. századi - őket követő - monográfia szerkesztők és írók ebből inkább elvettek, mint hozzáadtak, s őket már a politika is befolyásolta. A gyors siker érdekében sajnos szószentí - önálló gondolat nélküli - másolásokkal is találkozhatunk.

Szentandrásra vonatkozó hiteles, ma is fellelhető írásos emlékek csak a 18. századból származnak, a korábbiak csak hivatkozások. Szentandrás történelme kevésbé kapcsolódik a megye történelméhez, mint az országéhoz. A történelmi táblázatokból egy-egy időpontban megtalálható, hogy akkor ki volt az uralkodó, a földesúr, a főispán, a bíró, a jegyző, ké-

sőbb a papok, az igazgató tanítók, majd a községi orvosok, állatorvosok, gyógyszerészek. A történészek - felkészítésüknek megfelelően - műveikben az addig megismert vagy írott, vagy tárgyi emlékekre alapozzák összefoglalóikat, sokszor nem is saját kutatásaikra, gyűjtéseikre építve azt. A nem történész, köznapi emberek ezek alapján hiányos, sőt hibás elképzeléseket alakítanak ki, esetleg a nagyszüleik koráról is. A kor megértéséhez és megéléséhez a mindennapok tevékenységeinek, eseményeinek, a kis problémáknak az ismerete is szükséges. Sokszor felmerülnek a kérdések: mikor, kik, hogyan, miért tették azt, amit a történészek megírnak?

Ha nemcsak történészi szempontból gondoljuk át az elmúlt korokat, hanem igyekszünk beleélni magunkat egy adott kor természeti és műszaki feltételeibe, akkor választ kaphatunk arra, hogy miért volt a község területe évezredek óta - ha nem is folyamatosan - lakott hely, miért található a község területén 20-40-szer annyi régészeti lelet, mint sok más alföldi településen, mennyi további leletre lehet számítani, a Gödény halmot hányan, hogyan, miből építették (időközben Angliában is végeztek egy sokkal nagyobb dombra hasonló számításokat), van-e valószínűsége annak, hogy az emberiség történelme a szakirodalomban elfogadott kőkorszakkal kezdődött, miből épülhettek az Árpád-kori templomok és mekkorák lehetnek, milyen távol lehetnek

egymástól az akkori templomok, volt-e esélye annak, hogy Szentandrás terméskő templom épüljön, hány írástudó élhetett a Kárpát-medencében Szent László korában, hány templomot szolgálhatott ki egy-egy pap a környéken a mohácsi vész tájékán, mikor lehetett az első pap-tanítója a községnek, hogy alakult a község lakosságának a létezése óta, a 19-20. század fordulóján Nagy-Magyarország melyik 38 helységnevében szerepelt (Szent-) András (minden András neve a hat Szent András egyikéből származik!), melyik az a 44 mai hazai templom, amelyeknek Szent András a védőszentje, miért nem azonos 1463-ban és 1466-ban a község neve, bizonyíthatóan hány háborúban, felkelésben vettek részt a szentandrásiak, hány halottról van bizonyosság a háborúkban, felkelésekben, járványokban, és a duzzasztóépítésnél, mikor akartak a hívek újabb katolikus templomot építeni, stb., stb.

Szerencsére a községnek nagyon lelkes, alapos, jól felkészült és kitűnő írói vénával rendelkező helytörténészei vannak, akik pótolhatatlan tevékenységükkel igyekeznek megmenteni minden tényt, adatot, szokást, mondást, amely nélkülük már néhány év múlva is elveszhetne. Jó lenne, ha még a megtalálható fényképeket, iratokat lemásolhatnák és tárgyi emlékekkel egy helyi néprajzi és helytörténeti múzeumot alapozhatnának meg. Sok siker koronázza munkájukat.

Kozák István

Békés-szentandrás toponim véres dráma

Huszar László Kopti A
Kopti sajtát nagykesévé

Le vasa i Machanah

Ditany Machanah Seimoa

28. Maj 1807
 29. Maj 1807
 30. Maj 1807
 31. Maj 1807
 1. Jún 1807
 2. Jún 1807
 3. Jún 1807
 4. Jún 1807
 5. Jún 1807
 6. Jún 1807
 7. Jún 1807
 8. Jún 1807
 9. Jún 1807
 10. Jún 1807
 11. Jún 1807
 12. Jún 1807
 13. Jún 1807
 14. Jún 1807
 15. Jún 1807
 16. Jún 1807
 17. Jún 1807
 18. Jún 1807
 19. Jún 1807
 20. Jún 1807
 21. Jún 1807
 22. Jún 1807
 23. Jún 1807
 24. Jún 1807
 25. Jún 1807
 26. Jún 1807
 27. Jún 1807
 28. Jún 1807
 29. Jún 1807
 30. Jún 1807
 1. Júl 1807
 2. Júl 1807
 3. Júl 1807
 4. Júl 1807
 5. Júl 1807
 6. Júl 1807
 7. Júl 1807
 8. Júl 1807
 9. Júl 1807
 10. Júl 1807
 11. Júl 1807
 12. Júl 1807
 13. Júl 1807
 14. Júl 1807
 15. Júl 1807
 16. Júl 1807
 17. Júl 1807
 18. Júl 1807
 19. Júl 1807
 20. Júl 1807
 21. Júl 1807
 22. Júl 1807
 23. Júl 1807
 24. Júl 1807
 25. Júl 1807
 26. Júl 1807
 27. Júl 1807
 28. Júl 1807
 29. Júl 1807
 30. Júl 1807
 31. Júl 1807

Községben lakó zsidók és hozzájárulások.
 Kimutatta.
 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

an arisan
Körvenye
 Kohn Abraham 50 ft.
 1848 évi
 1858 évi

1807
 1808
 1809
 1810
 1811
 1812
 1813
 1814
 1815
 1816
 1817
 1818
 1819
 1820
 1821
 1822
 1823
 1824
 1825
 1826
 1827
 1828
 1829
 1830
 1831
 1832
 1833
 1834
 1835
 1836
 1837
 1838
 1839
 1840
 1841
 1842
 1843
 1844
 1845
 1846
 1847
 1848
 1849
 1850
 1851
 1852
 1853
 1854
 1855
 1856
 1857
 1858
 1859
 1860
 1861
 1862
 1863
 1864
 1865
 1866
 1867
 1868
 1869
 1870
 1871
 1872
 1873
 1874
 1875
 1876
 1877
 1878
 1879
 1880
 1881
 1882
 1883
 1884
 1885
 1886
 1887
 1888
 1889
 1890
 1891
 1892
 1893
 1894
 1895
 1896
 1897
 1898
 1899
 1900

Csavargó Farsang egy Pesti szemével!

Pocok beszámolója:

Már megint a Csavargók...

Hát igen, ez az, amit úgy hívnak: buli. A Csavargó Magyar Motoros Baráti Kör tud valamit. (Illetve sok minden tud, de most épp a buli szervezésére gondoltam...)

Szombaton délelőtt indulunk, sajnos kocsival. A három rendelkezésre álló motor közül kettő nem volt használható állapotban, így hosszas tanakodás után úgy döntöttünk, hogy hatan inkább ne menjünk egy motoron. Az unalmas alföldi nyílegyenes szakaszok után - ilyenkor értem meg, hogy az Anti miért vett Hayabusát - két óra körül meg is érkezünk barátainkhoz Békésszentendrásra, ahol senki ismerőst nem találtunk csak egy doktornőt, egy cigányasszonyt, egy kalózt, egy kőkorszaki „Vilmaen-

geggyebee” meg ilyeneket...

Mi is gyorsan átvedlettünk, egy kis pogácsát töltünk az arcunkba és leöblítettük sörcskével. Délután négy körül átmentünk a Művelődési Házba, a buli helyszínére, ahol már hangoltak a zenészek és hatalmas kondérokban fortyogott a babgulyás meg a körömpörkölt. (Ez utóbbiról sajnos lecsúsztunk...) Viszont szerencsém volt életem legfinomabb italához: a mézes pálinkához. Ha tudnám a srác nevét, aki hozta, aranyba foglalnám. Csavargók ötletekben sosem szenvedtek hiányt, most sem volt ez másként. A koncertek között több fordulós vetélkedőt szerveztek négyfős csapatok részére. Volt közte tojástánc (két csapattag egymás homloka közé szorított tojással kénytelen táncolni, „ki bírja tovább” rendszerben), sörivó vetélkedő (egy két lite-

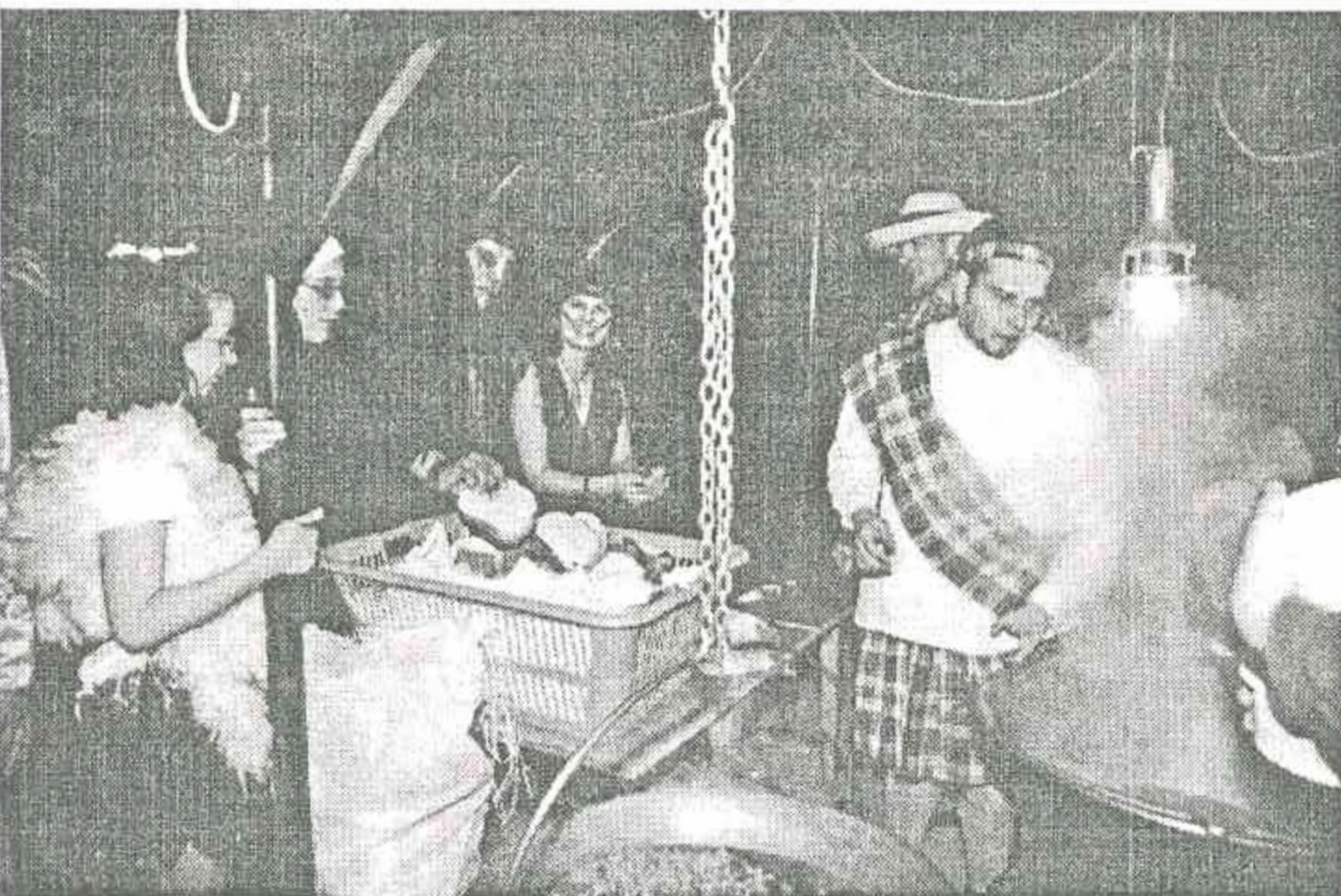
res flakon fejfelé fordítva, a kupak helyére gumikesztyű installálva, öt ujjából három kilyukasztva, ezeken keresztül csapattagok sörrel való ellátása - persze időre), fenék felismerő verseny (egy csapattagnak fel kell ismernie másik kettő pucér hátsóját), népdal fesztivál (minden csapatnak elő kellett adni egy kapott és egy szabadon választott nótát) és sajnos a késői órára tekintettel kevés, de annál profibb versenyzővel zajlott banán-majszó... verseny. Büszke csapatunk a Pesti Tufák, az előkelő harmadik helyezést érte el. Erről emléklapot is kaptunk, ami ott fog figyelni a szobám falán, amint megtudom, hogy hatunk közül kinél maradt...

Külön említést érdemel Kicsen és a zsámolyi romák, illetve a nagymágocsi csapat rekeszizom-tesztelő száma. Asszem

kamerát kellett volna vinni. A belépő tombola is volt egyben, aminek nyertesei közül valószínűleg jobban örült az, aki a kis villogó kulcstartót nyerte, mint az, aki a „350.000 Ft értékű házimozi rendszert” - ez a pattintott kőkorszakból származó tévékből és rádióknak látszó tárgyakból állt. Az éjjel kettő felé bepunnyadókat a három Ford Fairlane-t is megszégyenítő rock'n roll arcból álló Rockin'Rockcats kényszerítette újra a táncparketre fergeteges nagybőgő pörgéssel, térden csúszva gitárszólózással. Hajnal négy körül ért véget a móka, ami után kellemes fáradtsággal, de az esti emléképeken még mindig fel-felröhögve tértünk nyugovóra.

Csak azt tudom mondani: aki nem volt ott, bánhatja! Szerencsére én ott voltam:

Pocok

Szurkoló szemével

Már nyári időszámítás szerint kezdődött az újabb forduló. Szabadkígyós csapata következett. Fiataljaink elég nehezen lendültek bele. Félidőben még 0:0-lal fordultak. Végül Bobvos Feriké két találatával megfordítottuk és megnyertük a mérkőzést. A felnőttek összecsapásáról annyit, hogy óriási csata, nagy harc jellemezte a meccset. A hazaiak szerezték meg a vezetést. Szerintem a védőink hibájából. Nem túl soká sikerült egyenlíteni. A vége előtt Farkas Roland lábában volt a győztes gól. Sajnos benne is maradt, igaz döntő pillanatban kilökték a labda alól, amit a játékvezető nem torolt meg. Az az igazság, hogy ki is kaphattunk volna, így igazságos pontosztokodás lett a vége. A következő szombaton a középmezőnyhöz tartozó Kaszapernek kellett hozzánk látogatni. Az ifisták végre megtalálták a góllövő cipőjüket, 12:0 lett a vége, és ebből Bobvos Imi 4-szer csengetett. A nagyoknál is vártuk a gólglyártás folytatását, ami nem egészen így történt. A helyzetek sorra kimaradtak, végül Bencsik Tamás ment előre és fejelte be a három pontot érő gólt. Ragyogó időben, jó hangulatban 2 kis mikrobusszal indult el a társaság Dobozra. Később az időjárás és a fiúk is jól ránk ijesztettek, de azért majdnem megúsztunk mindent. A fiatalok nagy küzdelemben sokáig döntetlenre álltak. Végül a cseréként bejött Bagi Laci csodálatos góljával miénk lett a 3 pont. Bizony ez már nem mondható el a felnőttekről. A letelején kimaradt vagy négy ordító helyzet, ez aztán a foci irratlan törvénye szerint majdnem megbosszulta magát. Hazaiak a 28. percben megszerezték a vezetést, amire Dankó Viki révén 2 percen belül válaszoltunk. Azt reméltük, csak-csak bepaszírozunk még egy-két-három gólt. Hát nem így történt. Míg a mieink mindent kihagytak, addig Ernőnek minden tudására szüksége volt, hogy ne kapjunk gólt. Reménykedve várjuk Sarkadkeresztúrt... Reménykedésünk nem volt hiábavaló,

hisz összesen 18 góllal küldtük haza ellenfelünket. Az ifi csapat 13 gólt rúgott, igaz az ellenfél csak 10 játékkal érkezett. A mérkőzés elején ez kiegyenlítődt, mert a kezdés után nemsokkal Bobvos Imi kiállították. Beindult a „henger”, rugdosták a gyerekek a gólokat, Fazekas Peti hármát, még a balhátvéd is beragasztott egy nagy dugót a ficakba. A nagycsapatnál ment minden, mint a karikacsapás. Sinka Imre bácsinak is rá kellett gyújtania egy cigire. Az a jó szokása már évtizedek óta, ha a HUNYADI öt gólt rúg, ő rágyújt egy „bagóra”. Az már csak hab a tortán, hogy a góltoton is nyert (a csapat). Az is öröndetes tény, hogy Kiss Tibi is megtalálta az elveszettnek hitt góllövő cipőjét. Vasárnap megyünk a megye másik végére. Békéssámszonon be kellene gyűjtenünk a három pontot. Mint tudjuk, ezek szoktak nehezen sikerülni. Bizony nem is jött össze. Már az előmérkőzés sem úgy sikerült, ahogy szeretnénk volna. Hazai vezetés után, igaz 2:1-re fordítottak a srácok, de a szakállas sípmester jóvoltából otthon tartottak egy pontot. Az is az igazsághoz tartozik, hogy elég gyengén muzsikáltak fiaink. A felnőtteknél sem jártunk jobban. Hajtottak, küzdöttek, de sajnos nem igazán játszottak jól, főleg góllra törően. Igaz, sok összetevője volt, hogy nem jött össze a kötelező győzelem. A pályán nem igen alakulhatott ki folyamatos játék, amely kegyetlen állapotban, dimbes-dombos, sziklakemény és így a romboló csapatnak kedvező állapotban volt. Az ellenfél ütött-vágott, csípett, harapott. Egyszóval minden eszközt felhasznált, csak hogy megvédje kapuját a góltól. Sikerült is nekik egy kapufával megúszni, igaz 12-en voltak, de azért így is be kellett volna paszírozni 1-2 dugót. Jön a Kétegyháza, ballagásos hétvégi forduló, ez már a következő Szentendrési Híradóban lesz olvasható. Ismételten köszönöm, hogy végig olvastak. Hajrá Hunyadi! Sportársi üdv:

Pisze

MEGHIVÓ

Kihívás Napja 2002. május 29. (szerda)

Községünkben idén is megrendezzük a Kihívás Napi sportversenyt, melyre mindenkit szeretettel várunk.

Ezen a napon - május 29-én - 0 órától 21 óráig 15 perces aktív sportolással lehet teljesíteni a feltételeket, melynek összesítéseként települések versengenek egymással. Nem a versenyzés a lényeg, hanem az, hogy minél többen mozogjanak ezen a napon egészségünk megőrzése érdekében.

A sportnapra mindenkit szeretettel várunk. Délelőtti iskolai és óvodai programok lesznek, míg a lakossági sportprogram délután a szokott helyszínen - a sporttelepen - lesz.

A részletes programot plakátokon megjelentetjük. Várunk mindenkit.

Szervezők

II. B.I.K.E.-napok Június 21-22.

Helyszín: Sportpálya

Körömpörkölt-főző verseny,
jelentkezni lehet telefonon:
30/243-6968 Szabó Imre

Kislabdarúgó-bajnokság,
jelentkezni lehet telefonon:
70/286-8188 Domján László

Gyermekprogramok

Mindkét napon zenekarok fellépése

Aerobic-bemutató

Vértessy Tánc-Sport Egyesület fellépése

SPORT

Kajak-kenu

A hosszú téli felkészülés után, mostmár a vízén folytatják edzéseiket a kajakosaink és kenusaink az idény versenyekre. Az első verseny, melyen versenyzőink többsége indulni fog, az a Diákolimpiai régiós viadal lesz Szolnokon június 8-9-én. Ezután egészen szeptemberig szinte minden héten lesz valamilyen verseny. A Simon-Fiala emlékversenyt június 29-30-án rendezzük. A megszokott időponthoz képest azért rendezzük hamarabb, mert július 18-21-ig Szegeden lesz a felnőtt Európa Bajnokság. Remélhetőleg az 1998-as VB-hez hasonlóan ez a verseny is a sportág ünnepe lesz, sok-sok magyar sikerrel. Ezúttal is szeretnénk autóbuzos utat szervezni a versenyre, melyre lehet jelentkezni. Figyelemmel kísérjük Szító Ákos szereplését, aki már szolnoki színeket visel, de az eredmény, amit elér, az egy kicsit a miénk is. A hétvégén

volt a szolnoki tájékoztató viadal, ahol a szolnoki négyes Ákossal a soraiban 1000 m-en nyert. K-2 500 m-en Boros Attilával a B döntőben negyedikek lettek, ami összesítésben 9. helyezést ér. Ákos indult 1000 m-en egyesben is, ahol a középfitamig jutott. Az ideai célkitűzésük, hogy kiharcolják a indulás jogát a 23 év alattiak Európa Bajnokságára. Sok sikert kívánunk neki.

Aki mostanában járt a sporttelepen, azt láthatta, hogy szépült a csónakház környéke. Elkészült egy 40 m²-es díszburkolat és 24 db szilfát is ültettünk. A munkálatokat tovább folytatjuk, hogy még szebb legyen a környék. Itt szeretném megköszönni Kozák Jánosnak, hogy felajánlotta számunkra a követ és Pálus Istvánnak, hogy biztosította hozzá a sódert és a homokot.

Fabó István

Kézilabda

Női kézilabdacsapatunk három bajnoki mérkőzést játszott, melynek eredményei a következők lettek:

Békésszentandrás - Gádoros 9-21 /7-9/

A mérkőzés végeredményéből kitűnik, hogy az első félidőben még jól tartották magukat a lányok, azonban a második félidőben csak két gól dobtak, így nagyarányú vereséget szenvedtek.

A gólok közül Szilágyi Krisztina hármát, Szucsán Nikolett, Lestyán Goda Anna, Csík Melinda 2-2-t dobott.

Békésszentandrás - Békéscsabai Főiskola 14-20 /7-11/

Lestyán Goda Mihályné edző elmondása szerint ezen a mérkőzésen a vereség ellenére jól játszottak a lányok, különösen a védekezésüket lehet dicsérni. Jobb volt az ellenfél, de a miénk sem vallottak szégyent.

Góldobók: Szilágyi Krisztina 4, Szopka Szilvia 3, Szucsán

Nikolett, Lestyán Goda Anna, Csík Melinda 2-2, Csipai Anasztázia 1.

Kétsoprony - Békésszentandrás 38-12 /17-6/

A listavezető ellen a lányok lélekben már feladták a mérkőzést, s így kishitűen nem is lehetett más a végeredmény. Nagyban befolyásolta az eredményt az, hogy Szucsán Nikolett már a 10. percben megsérült és finoman fogalmazva, a játékvezetők sem korrekt bíraskodást mutattak be.

Gólszerzők: Szopka Szilvia 4, Csík Melinda 3, Szilágyi Krisztina, Csipai Anasztázia 2-2, Kovács Erika 1.

A vereségek ellenére a fiatal csapatunk nem játszik alárendelt szerepet a bajnokságban.

A lányok az edzéseken szorgalmasak, de sajnos kevesen vannak és a mérkőzésekre csak 1-2 cserével tudnak kiállni.

Fabó István

Labdarúgás

Bajnoki eredmények:

21. forduló:

Békésszentandrás - Kaszaper. 1-0 /0-0/

Békésszentandrás, 200 néz, Vezetete: Szabó-I. S.

Hunyadi: Petrás-Bencsik T., Mrena, Palotai, Bordács, Farkas, Kovács, Juhász /Miknyik/, Bakró, Moldván, Kiss /Bencsik I./ Gólszerző: Bencsik T.

Varga László: A kötelező győzelem mindig nehéz. Remélem ezzel a sikerrel nem török meg a csapat és megy tovább előre a kitűzött cél felé. Gratulálok a vendégek sportszerű játékának, és a játékvezetői hármasnak.

Jók: Bencsik T., Kovács, Moldván.

Ifjúsági mérkőzésen:

Békésszentandrás - Kaszaper 12-0.

22. forduló:

Doboz - Békésszentandrás 1-1 /1-1/

Doboz 250 néző. Vezetete: Pintér

Hunyadi: Petrás-Bencsik T., Mrena, Chlebik /Gebri/, Dankó, Kovács, Farkas, Moldván, Bakró, Bordács /Prjevara/, Kiss.

Gólszerző: Dankó

Varga László. Az első negyedórán el kellett volna dönteni a mérkőzést, azután már nyugodtan játszhattunk volna a padlón levő ellenféllel. Ha a szándékos ütésért nem kiállítás jár, akkor vajon miért? Ha így kell vezetni, akkor Pintér sporttárs jól dirigálta a mérkőzést.

Jók: Petrás, Mrena, Dankó, Bakró.

Ifjúsági mérkőzésen:

Doboz - Békésszentandrás 1-2.

23. forduló

Békésszentandrás - Sarkadkeresztúr 5-0 /4-0/

Békésszentandrás, 200 néző. Vezetete: Maginyecz

Hunyadi: Petrás-Bencsik T., Chlebik, Gebri /Prjevara G./, Mrena, Bencsik I., Miknyik, Bakró, Dankó, Kovács, Moldván, Kiss /Juhász/.

Gólszerző: Moldván 2, Kiss 2, Bakró

Varga László: A vártnál könnyebb mérkőzést játszottunk, de győzelmünk ilyen arányban is megérdemelt.

Jók: Bakró, Dankó, Kovács, Moldván.

Ifjúsági mérkőzésen:

Békésszentandrás - Sarkadkeresztúr 13-0.

24. forduló

Békéssámson - Békésszentandrás 0-0

Békéssámson 150 néző. Vezetete: Such

Hunyadi: Petrás-Bencsik T., Chlebik, Mrena, Bencsik I. /Juhász/, Bakró, Dankó, Kovács, Moldván, Bordács, Kiss /Farkas/.

Varga László: Sok lehetőség kimaradt, így meg kellett elégedni a döntetlennel, a helyenként brutálisan ütő és boksoló hazaiak ellen. Mindent a játékvezető remekül engedte és vezette döntetlenre a mérkőzést, amihez gratulálok neki.

Jók: Mrena, Dankó, Bencsik T.

Ifjúsági mérkőzésen: Békéssámson - Békésszentandrás 2-2.

Tabella állása:

1. Gádoros	24	17	6	1	64-24	58
2. Békésszentandrás	24	15	5	4	54-24	50
3. Kamut	24	13	5	6	50-33	44
4. Szabadkígyós	24	13	5	6	38-22	44
5. Kunágota	24	13	4	7	49-34	43
6. Sarkadkeresztúr	24	13	4	7	43-31	43
7. Mezőkovácsháza	24	11	4	9	41-41	37
8. Dévaványa	24	10	7	7	43-46	37
9. Kaszaper	24	7	10	7	30-33	31
10. Gyulai Köröstáj	24	7	5	12	32-49	26
11. Elek	24	6	7	11	26-38	25
12. Nagyszénás	24	7	2	15	52-63	23
13. Csorvás	24	7	2	15	32-48	23
14. Doboz	24	4	7	12	34-41	22
15. Kétegyháza	24	6	2	16	33-53	20
16. Békéssámson	24	3	3	18	22-64	12

Fabó István